

65. évf., 2011. IV. 21., ára 50 dinár

15

Jó Pajtás

Kellemes húsvéti ünnepeket!

Dsida Jenő

Húsvéti ének az üres sziklasír mellett

(Részlet)

Lábadozó régi hitben
egész nap csak ülök itten.
Lelkemet nagy, jó meleg
szent fuvallat lepte meg,
lent az odvas, szürke barlang
mélyén muzsikál a halk hang,
ahogy könnyem lecsepeg.

Az én Uram újra él most,
országútján mendegél most,
áprilisban fürdik és
aranyozza napsütés,
ahol lépked, jobbra-balra,
ezer madár fakad dalra
s ring, hullámszik a vetés.

Éneklő sok tiszta lánnyal,
liliomos tanítvánnyal
nem követlek, Mesterem.
Majd csak csendes estelen
indulok, hol vitt a lábad,
földön kúszom könnybe lábadt
szemmel, szinte testtelen.

Fennakadva tüskeágon.
éjsztét nagy pusztaságon
étlen-szomjan vágok át,
nagy hegyeken vágok át,
mint eltévedt eb szimatja,
mely halódva is kutatja
vándor ura lábnyomát.

Minden kedves olvasónknak kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk!
A Jó Pajtás következő száma május 5-én jelenik meg

A 120 éves szabadkai Városi Könyvtár az idén is megszervezte az általános iskolások számára az olvasásnépszerűsítő nyereményjátékát Kalandozás Könyvországban címmel. A játékra február és március folyamán került sor. Azon tanulók vehettek részt az akcióban, akik tagjai a Városi Könyvtárnak. (Egyébként az akció ideje alatt igen kedvezményes áron lehetett betagosodni a könyvtárba – mindössze 150 dinárért.) A versenyre jelentkező tanulóknak kérdőívet kellett kitölteniük, amelyen korosztálynak megfelelően 5-5 kérdés volt (pl. az 1. és 2. osztályosoknak Anderesen-mesét kellett elolvasni és illusztrálni, Weöres Sándor egyik verséből idézni, Móra Ferenc egyik

meséjét elolvasni és szereplőit megnevezni, megnevezni egy gyermekújságot és idézni egyik cikk címét, valamint lerajzolni a könyvtárat).

Április 2-án, a gyermekkönyvek nemzetközi napján egy záróműsor keretében megejtett sorsoláson derült ki, hogy ki a 100 legszerencsésebb nyertes. Az 1. c osztály 5 tanulója mosolygott rá a sze-

rencse (egyébként az osztályból 16-an töltötték ki a kérdőívet!): **Sipraga Lú-nára** (ajándécsomagot nyert), **Dékány Mátéra** (könyvet nyert), **Kovács Suzu-nára**, **Stantić Barbarára** (kirándulást nyertek) és **Miskolci Helgára** (képünkön), aki megnyerte az akció fődíját, a kerékpárt.

EMI

*Itt a húsvét, eljött végre,
A szép lányok öröme,
Mert a lányok szép virágok,
Illatos víz illik rájuk.
Ne fuss hát el, szép virágom,
Locsolónak csók jár, három.*

Húsvéti nyuszi, piros tojás meg a locsolkodás

Atavasz első legszebb ünnepe a húsvét. Ilyenkor már várjátok a „nyuszi”, a nyuszi hozta ajándékot, a locsolkodást, no meg a locsolkodókat. Ha még valaki nem tanult be locsolkodó verset, hát itt áll ez, biztos sikere lesz, ha a szimpátiájának elszavalja, lehet, hogy még csókot is kap, ha nem is hármat...

Hogyan ünnepelnek Adán, miért várják a húsvétot? A nyuszi hozta ajándékért, a locsolkodásért? Bizony, ha egy lányt valamikor nem locsoltak meg, az nagy szégyen volt. Pedig hajdanában nem is parfümmel, hanem vödör vízzel locsolkodtak a legények...

A Cseh Károly iskolában Dobrotka Mária és Máriás Valéria magyartanárnők tanítványaival beszélgetek. Itt van az ötödikes **Zetkó Gergő**, **Szeszták József**, **Rigó Kitti**, a hatodikos **Narancsik Helén**, a hetedikos **Solymosi Lehel** és **Gajdos Rita**.

Helén várja a húsvétot, mert ilyenkor nagyon szép a lakásuk, kidíszítik.

– Sokat készülünk az ünnepre – kezd a mesélésbe Helén –, s nagyon szeretem, mikor anyukám, miután szépen föltakarítottunk, földíszíti az egész lakást. Minden szobában

barkát tesz az asztalra, melyre szép, színes tojásokat rak. Előzőleg kifújja a tojást, majd virágmintákat festünk rá. Ezt szoktuk adni a locsolkodóknak is, ha szép verseket mondanak. De nem marad el a főtt sonka, meg a sok-sok kalács sem.

– Mi kis kosárba fűvet szedünk – teszi hozzá Kitti –, s arra rakjuk a piros tojásokat. Nekem ajándékot is szokott hozni a nyuszi. Mikor kisebb voltam, hittem a nyuszi-mesében, sok mindent hozott: blúzt, meg csokit... Most már én is várom a locsolkodókat. Az osztálytársaim szoktak meglocsolni. Piros tojást adok nekik, és megkínálom őket kaláccsal meg szörppel.

Gergő szeret locsolkodni, s legjobban ezért várja a húsvétot.

– Várom már nagyon a húsvétot – meséli –, mert apával körüljárjuk az ismerősöket, és meglocsoljuk őket. Meg hazajönnek az unokatestvéreim Magyarországról, és együtt van a család. Persze Szintiát és Saroltát is meglocsolom majd.

Józsi is apukájával szokott locsolkodni, még Óbecsére is elmennek.

– Az én unokatestvéreim is Magyarországon élnek – folytatja a locsolkodással kapcsolatos eszmefuttatást Józsi –, és ők is hazajönnek húsvétkor. Velük is szoktam menni locsolkodni. Óbecsére is ellátogatunk, mert ott élnek apukám osztálytársai. Az ismerősök-

tól a piros tojás mellé pénzt is kapok. Tavaly elég sok összegyűlt, úgyhogy kerékpárt vettem rajta.

Lehel is várja a nagy ünnepet, hogy miért?

– Ekkor kezdődik a szünet – mondja őszintén Lehel –, s legjobban azért várom, hogy ne kelljen iskolába menni. No azért az ünnepet is várom, mert ilyenkor együtt a család, meg húsvéthétfőn locsolkodni is megyek. Nemcsak az osztálytársakat, hanem a szimpátiám is meglocsolom. Tavaly csokinyuszi kaptam tőle. A rokonoktól mindig kapok a csokinyuszi és csokitojás mellé pénzt is. Legutóbb ezerkétszáz dinár gyűlt össze, s kiskutyát vettem, mégpedig törpe schnauzert.

Rita is várja a locsolkodókat, meg hát a szünet is jól jön.

– Nagyon jó, hogy lesz egy kis szünet – magyarázza Rita –, s nem kell tanulni. De azért kiveszem a részem az előkészületekből is. Segítek anyukának sonkát főzni, tojást festeni. A mamámnál is kitakarítok, neki is segítek, amit kell. Mivel anyukám szerb, így van, hogy egy évben kétszer is megünnepeljük a húsvétot, s mindkét alkalommal finomakat főzünk, eszünk... Meg hát én is várom a locsolkodókat, leginkább az osztálytársaim, ismerőseim locsolnak meg.

Barlangi mentőakció Drámafutár módra

A Drámafutár, Fekete Ágnes vezetésével újra „befutott” a szabadkai Majsai Úti iskolába, hogy néhány mókás játék után egy újabb izgalmas esettel ismerkedjenek meg a tanulók. Talán sokan emlékeznek is Ágira, aki sok iskolában járt már az elmúlt egy évben, és azokra a drámaórákra, ahol kitalált szereplőkön és valószínű történeteken keresztül próbál a gyerekekkel közösen választ találni egyszerű, mégis fontos kérdésekre, miközben elemzik, eljátszzák vagy megoldják a felvázolt szituációt. Az idén a hatodikosok foglalkozásába lestünk bele, akiknek cseppet sem volt könnyű dolguk, hiszen az emberi értékeket mérlegelve egy igen drámai helyzetben kellett döntést hozniuk arról, ki meneküljön meg a halál torkából, még ha csak játékból is.

– Hat ember önként vállalkozott rá, hogy részt vesz egy kutatásban, és egy barlangban 120 méterrel a föld alatt eltölt két hetet. Ez idő alatt végig kamerákon keresztül figyelték a viselkedésüket a viselkedéskutatók. Egy hét után folyni kezdett valahonnan a víz az üregbe, ahol tartózkodtak, és ki kellett őket menteni. Viszont csak egyenként lehetett felhozni az embereket, mert szűk volt a lejárát, a vízszint meg gyorsan emelkedett. Éppen ezért nem lett volna annyi idejük, hogy mind a hat embert felhozzák, csak négy vagy öt embert tudtak volna megmenteni. A viselkedéskutatóknak kellett eldönteniük, milyen sorrendben hozzák ki a kutatásban résztvevőket, és ki lesz az, aki már nem éli túl – meséli **Mészáros Melitta** a történetet. A viselkedéskutatók a diákok voltak, és a képzeletbeli listát nekik kellett elkészíteni, mérlegelve a barlangban rekedtek jó és rossz tulajdonságait, a társadalomban betöltött szerepüket.

– Sokat vitakoztunk arról, ki mennyire értékes ember. Mindannyian tettek jót és rosszat is, voltak fiatalabbak és idősebbek, ezért volt nagyon nehéz dönteni. Senkinek sincs joga

dönteni más emberek életéről, most mégis muszáj volt felállítani a sorrendet – mondja Melitta. – Végül az alapján döntöttünk, hogy utána ki hogyan folytatja majd az életét, és mit tud tenni a társadalomért.

– Túl szomorú volt a történet, mi pedig majdnem összevesztünk a listán – mondja **Víg Dávid**. – Nagy felelősség életéről dönteni, még ha játékról van is szó. Mindegyik szereplőben volt jó és rossz, Ágnes otthon hagyta négy gyerekét a kutatás miatt, Imre fiatal, katonára volt, de most sokat iszik, és Ágnes szeretője. József öreg, de sok embernek ad munkát, László talán megtalálta a rák gyógyításának módját, de volt már börtönben is, Jobe tizenegy gyermekes pap, ő is idősebb, Tozo pedig fiatal, tehetséges japán lány. Végül Ágnes mellett döntöttünk, ő jöhetett elsőként, Imrét pedig az utolsó helyre raktuk. A saját listámon József lett volna az első, de a közös döntés más lett. Elképzeltem a történetet, de nem tudtam teljesen átélni, mert olyan hihetetlen, hogy valaki ilyesmibe belemerjen, legfeljebb pénzért, de itt még erről sem volt szó, összességében viszont nagyon élveztem az órát.

Gábrity Léna nagyon érdekesnek találta a történetet, már csak azért is, mert más személyek helyébe kellett magukat beleképzelni, és életeket kellett menteniük.

– Szerintem mind a hatan megérdemelték az életet, én egyedül nem tudtam volna választani. Mindenki máshogy gondolkodott, más értékeket, tulajdonságokat tartott fontosnak vagy rossznak, ezért próbáltuk csak a pozitívumokat figyelembe venni, és hogy mennyit tudnak tenni a közösségért, de például László börtönben is volt, ezért lejjebb került a listánkon. Persze a végén kiderült, hogy mégis mindenkit ki lehet menteni, de addig nagy volt bennünk a bizonytalanság, hogyan is döntsünk. A valóságban biztosan nagyon nehéz lehet egy hasonló szituációban, bár sze-

rintem ez nem is történhetne meg. Én azért jól éreztem magam, és elgondolkodtunk az emberi értékeken.

Sztipancsevity Krisztián úgyszintén nagyon élvezte a drámaórát, de szerinte a valóságban ilyen nem történhetne meg, mert senki sem vállalkozna ilyesmire.

– Azért gondoltuk, hogy a négygyerekes anyuka jöjjön ki először, mert a gyerekeinek még nagy szükségük van rá. Aztán Tozo, a japán lány a tehetsége miatt kapta a második helyet. Harmadiknak a lelkész mellett döntöttünk, majd jött József, László, az orvos és végül Imre. Persze attól, hogy valaki fiatal, még nem értékesebb, mint egy idősebb ember. Ha mindez valóságosan megtörténne, biztosan nem lenne ilyen egyszerű dönteni az életéről, szerencsére ez csak játék volt. Tetszett a viselkedéskutató szerepe, szívesen tanulmányoznám az embereket, biztosan érdekes lehet.

Kocsis Ferencnek is tetszett a feladat, és a történet is megmozgatta a képzeletét. Mint mondja, jó lenne, ha több ilyen drámaórájuk lenne. Ő is Imrét, a valamikori katonát tartotta az egyetlen esélyesnek, aki túlélheti a barlangi kalandot, ezért értett egyet a listával, bár egyéb megoldások is születettek a fejében, hogyan lehetett volna másként megoldani ezt a helyzetet.

– Én azért egy kicsit elgondolkodtam utána, hogy ki mennyire volt értékes ember, hogy kinek adtunk lehetőséget az életre és kinek nem, és biztosan jó döntést hoztunk-e. László agresszív volt, Imre ivott, ezek pedig nem jó tulajdonságok, de voltak jó oldalaik is. Nehéz volt felállítani a sorrendet, és rossz, hogy egy csoport ember döntött egy másik csoport ember élete felől, akik teljesen kiszolgáltatottak voltak. Mindig nekünk magunknak kellene dönteni saját életünkről.

A madárvonulás országútjai (3.)

A vonulás egymagában is csúcsteljesítményt követel a madaraktól, hiszen zsírpókjukat, azaz energiaraktárakat feltöltve több ezer kilométert kell úgy megtenniük, hogy az újrátankolásra, azaz a táplálkozásra csak korlátozott idő áll rendelkezésükre.

A vonulás közben feltöltött energiaraktárak birtokában is olyan földrajzi akadályokat kell egyhuzamban leküzdeniük, mint a Szahara sivatagja vagy a tengerek összefüggő víztakarója, amelyre nem minden faj szállhat le pihenni. A madárvonulás rekordereit mégis azok között kell keresnünk, amelyeknek éltető eleme a víz, a tenger, hiszen ez a legnagyobb és legösszefüggőbb élőhely.

Az oda-vissza irányban leghosszabb távot leküzdő vonulóknak a sarki csért tartják. Ez a faj az északi sarkvidéken költ, míg a telet a déli-sarki tengereken vészeli át, a fiatalok gyakran a „kamaszkorukat” is ott töltik, hogy aztán harmadik életévükben – szüleik nyomdokát követve – maguk is családot alapítsanak az északi sarkvidéken. Ezzel körülbelül 40 200 kilométert tesznek meg összesen.

Az egy irányban mért leghosszabb út világrekordját 1997 januárjában a küszvágó csér hódította el. Ennek egy Észak-Európában gyűrzött példányát Ausztráliában fogták vissza, ami azt bizonyítja, hogy ha a partvonalak mentén haladt, több mint 26 000 kilométert tett meg telelőterületéig.

A leghosszabb időt nálunk töltő madarak a hatyúk, a mezei pacsipta vagy a bibic, míg a sarlósfecske április legutolsó napjaiban érkezik, és augusztusban eltűnik költőhelyéről. Szeptemberben már csak az északabbi állományok átvonuló példányait láthatjuk. Még ennél is rövidebb időt töltöttek nálunk az inváziós pásztormadarak, 1995-ben, június közepén jelentek meg költő példányaik, és a fiatalok felnevelése után augusztus első napjaira el is tűntek hazánkból.

A messzi tájakra vándorló madarak legtöbbje csak megannyi akadály, veszély leküzdésével érhet célhoz. Tengereket, sivatagokat, magas hegységeket kell átrepülniük. Természetes vámszedőként vándorsólymok és rétisások tizedelik a téli szállásra igyekvő récetömegeket, és még a mediterrán elterjedésű Eleonóra-sólyom is úgy irányítja a költését, hogy őszi vonuláskor zsákmányolt énekesmadarakkal etethesse fiókáit.

A földközi-tengeri országok egy részében az ember mészárolja halomra a vonulásban megfáradt vándorokat. De a zord időjárás is megköveteli a maga áldozatait. Néhány éve egy vonulási útvonalat keresztező front miatt egész Kelet-Európába megkésve és megtizedelve érkeztek a fehér gólyák. Afrikában és Dél-Amerikában pedig az elavult és környezetkárosító növényvédők szerek felelőtlen használata veszélyezteti a madarakat. Nem meglepő tehát, hogy hazai ragadozó madaraink közül a vonuló fajok – a kék vércsék, a törpesasok, a kígyászolyvek és a békászó sasok – állománya fogyatkozott meg a legjobban.

Mindezen túl az éghajlatváltozás is kedvezőtlenül hathat a nemzedékek száza által használt, hagyományos útvonalakra. A Szahara terjeszkedése számos énekesmadárfajnak jelent egyre nagyobb kihívást, de a többi madarat is útvonal- és stratégiaváltásra kényszeríti.

A madárvonulás útvonalai olyan védendő ökológiai folyosóknak tekinthetők, amelyeknek a megóvása egyetemes érdek és kötelesség. Az európai darvak pihenése szempontjából például létfontosságúak a Hortobágy, valamint a bánági tavak éjszakázóhelyei és táplálkozási lehetőségei.

A természetvédelem számára ezért is fontos annak megismerése, hogy hová mennek madaraink, hiszen hiába védjük nagy költségekkel hazai költőterületükön minden példányukat, ha a telelőhelyen esetleg tüzzel-vassal irtják őket, vagy olyan növényvédők szereket használnak, amelyek megtizedelik állományukat. Ilyenkor a nemzetközi egyezmények segítségével kell fellépünk, mert csak több ország összefogásával menthetjük meg a veszélyeztetett fajokat. E célú hivatott betölteni a vonuló fajok védelméről szóló egyezmény (Convention on Migratory Species, CMS), amelyet „szülővárosa” után bonni egyezménynek is hívnak.

Az elmúlt években állat-egészségügyi okok miatt is megnőtt a szakemberek figyelme a madárvonulás iránt. Az Ázsiában már huzamosabb ideje megfigelhető, ám egy ideig viszonylag lokalizált madárinfluenza-járvány először Kína és Mongólia, majd Oroszország területére terjedt át. Előbb helyi gócban: Románia, Törökország, sőt, Horvátország területéről is jelentettek eseteket. Később pe-

dig Európa több országában, így hazánkban is a telelőterületekről elsőként visszatérő butykos hatyúk elhullott példányaival találkoztak. A különböző országokból érkezett legfrissebb hírek más vízimadarak – tőkés réce, barátaréce, kis bukó –, illetve vízimadarakkal kapcsolatba kerülő ragadozó madarak (vándorsólyom, héja) megbetegedéséről is beszámoltak.

Az eddigi adatokból nehéz megállapítani: hogyan került a betegség okozó vírus ezekre az új helyszínekre?

Bár az esetek megerősítik azt a feltételezést, hogy a vízimadarak, különösen a hatyúk, a récék és a ludak csukugyan könnyen elkapják a fertőzést, így egy részük valóban részt vehet a betegség terjesztésében, ha a fertőződés és a tünetek megjelenése közötti egy-két nap során nagyobb távolságra vándorol. Nem állíthatjuk azonban, hogy minden esetben a fajok a felelősek a helyi járványgócok kialakulásáért. A megbetegedett madarak nem képesek a vonulás okozta megterhelés próbájának elviselésére, ezért még az elhullások kapcsán sem minden esetben világos, hogy „bűnös” vagy „áldozat” ilyenkor a vadon élő madárvilág. Maguk hurcolják-e a vírust, vagy a háziszárnyasoktól megfertőződve pusztulnak el vándorútjuk egy-egy pihenőhelyén?

A madárvonuláshoz hasonlóan feltehetőleg a madárinfluenza is sok ezer éve létezik a természetben. Nagyobb járványok is előfordultak. Európában legutóbb 2003-ban, Hollandiában, ahol akkor a H7N7 típusba sorolható vírussal kellett megküzdeni. Az állat-egészségügyi igazgatási intézkedések azonban, nem kis költségekkel, hatékonyan bizonyultak, és megakadályozták a fertőzés továbbterjedését. Ezt követően el is tűnt földrészünkről a nagy fertőzőképességű madárinfluenza.

Ne a vadmadarakat vádoljuk tehát a megbetegedésekért, hanem az emberi mulasztásokat. Azokat a gazdálkodókat, akik a megnövekedett háziszárnyas-állományok tartása során nem teljesítik a higiénés követelményeket, és ezzel más országok háziállat-állományait, sőt, a saját egészségüket is veszélyeztetik. A világjárványok terjesztésében valóban egy olyan faj játssza a kulcsszerepet, amelyik nemrég tett szert csak röpképességre: az ember.

Küszvágó csér

Pásztormadár

ÁLLATKIRAKAT

A gyalogkakukk, az eleven mesehős

A gyalogkakukkról többségünknek bizonyára egy vidáman bipbippelő madárka, és a rá vadászó, de menetrendszerűen pórul járó prérifarkas rajzolt kalandjai jutnak eszünkbe. Talán sokan nem is tudják, hogy a gyalogkakukk valóban létezik.

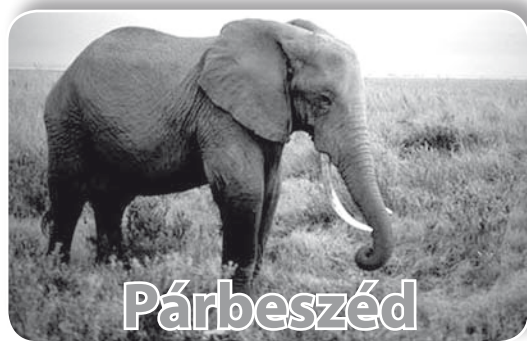
Márpedig az immáron több mint 60 éves rajzfilmfigura egy élő, létező fajról lett mintázva. A gyalogkakukk az Egyesült Államok déli-dél-nyugati területein éldegél, viszonylag elterjedt, de meglehetősen keveset tudunk róla. Ennek legfőbb oka, hogy nem az a kimondott békésen csipegető, nézelődő, bamba madár. Pont olyan elővigyázatos, mint a rajzfilmben, és élete jelentős részét futással tölti. Ennélfogva nem is olyan egyszerű megfigyelni. Dean Ransom ökológusnak és csapatának azonban sikerült nyakon csípniük egy-egy példányt, és nyomkövetők segítségével sok új információt szereztek a gyalogkakukkról.

A kis termetű, 30-40 dekás madár apró termete ellenére óriási territóriummal bír. Egy példány bő 100 hektárt jár be nap mint nap. Ennek fő oka az lehet, hogy az élőhelyükön kevés az összefüggő növényzet, többek között az emberi beavatkozás miatt, így nagyobb

területet kell talpuk alá venni, a szükséges táplálékmenyiség levadászásához. Merthogy ez a kedves kis madárka igazából ragadozó, méghozzá sokkal ügyesebb, mint a prérifarkas a rajzfilmben. Elsősorban gyíkokkal, kígyókkal és kistestű rágszálókkal táplálkozik, de alkalomadtán a rovarokat sem veti meg. Ha a szükség úgy hozza, repülni is tud, de szívesebben marad a talajon.

Monogám állatok, egy egész életre választanak párt maguknak. A hímek az utódok táplálásában és a fészekrakásban is részt vesznek. Sőt, éjjel általában csak ők ülnek a tojásokon. Átlagosan négy utódot nevelnek, de néha tízfős sereg is kikel, ilyenkor azonban a kisebb fiókák elpusztulnak, mert a nagyobb utódok általában megesszik gyengébb testvéreiket.

A rádiós jeladóknak és rejtett kameráknak köszönhetően az is kiderült, hogy bár a területüket nagyon féltik, és nem szívelelik az idegeneket, azért egymás között valamiféle együttműködésre képesek. Az együttműködés mibenlétének megállapítása azonban egyelőre még várat magára.

Párbeszéd a föld alatt

Az elefántok nemcsak a levegőben, hanem a föld alatt terjedő remegések útján is képesek kommunikálni.

Mikor az elefántok a levegőben terjedő hanghullámokra figyelnek, fülüket a föld felé fordítják, és a hang felé fordulnak, más esetekben viszont kevésbé szokványosan viselkednek: több elefánt képes egyszerre megmerevedni, nemcsak állás, de akár még mozgás közben is. Mellső lábukat pedig belenyomják a talajba, vagy egyes esetekben felemelik.

Egy kísérletsorozat során rájöttek arra, hogy az elefántok kommunikációjának szerves része a föld alatti „társalgás” is. A földben a rezgések a talajtípusától függően gyorsabban vagy lassabban is terjedhetnek a hanghullámoknál, és nagy távolságokra is eljutnak.

A rögzített, majd visszajátszott „elefántbeszédet” más elefántok érzékelték és reagáltak is rá: vészjelzésekre például megmerevedtek vagy csoportba álltak össze, de csak azokra a vészjelzésekre reagáltak, amelyek a környékükről eredtek, a távolabbiakra már nem.

Az elefántok hallójáratát alkalmazkodtak a talajrezgések érzékeléséhez, ugyanis középfülükben jelentősen megnövekedett az egyik csont, így sokkal könnyebben tudják érzékelni csontozatukon keresztül a rezgéseket.

Elnyomjuk az állatok hangját

Az állatvilág már ordít az ember által okozott, saját magunkra is káros zajszennyezés egyre ijesztőbb méreteket ölt, emiatt egyre hangosabbak az állatok is, tengeren és szárazföldön egyaránt.

A Pennsylvaniai Állami Egyetem kutatói a Kanada partjai közelében, a Fundy-öbölben élő simabálnák hangjelzéseit rögzítették és tanulmányozták. A bálnák hangja normális körülmények között éppen abba a hangtartományba esik, amibe a hajók motorjai miatt felerősödött zajszennyezés is. Hogy ezt ellensúlyozzák, a bálnák hangereje jelentősen emelkedett.

A kutatók kifejezetten aggasztónak találják e felfedezést, mert féltik, hogy a bálnákra nézve kimerítő, hogy el kell térniük megszokott „éneküktől”.

Egy közelmúltban publikált tanulmány bebizonyította, hogy emelke-

dő zajszint mellett a hosszúszárnnyú bálnák viselkedése is megváltozik, hangjelzések helyett inkább a vízfelszínt paskolják hatalmas melluszonyyaikkal, így kommunikálnak.

A szárazföldön még komolyabb zajártalommal kell együtt élnie embernek és állatnak. Egy friss kutatás eredménye igazolta, hogy a madarak is egyre hangosabban énekelnek a városi környezetben, hogy eljuttassák az üzenetet fajtársaikhoz.

Felmerül a kérdés, hogy mi lesz majd azokkal a fajokkal, amelyek nem tudják kompenzálni a környezetük háttérzaját. Ők ugyanis kevésbé tudnak majd kommunikálni, ami a párválasztás befolyásolásával idővel az eltűnésüket, vagy legalábbis a létszám drasztikus visszaesését is jelentheti.

Április 21.

Konrád, Zelma, Simeon és Anasztáz napja, nagycsütörtök.

Konrád: Germán eredetű név. Jelentése merész és tanács(adó).

Zelma: Női név, a német Selma névből származik, ez pedig a Salome és az Anselma becézője. Származtatják még a Szalome arab formájaként is. Jelentése: Sion békéje, az Istenség védelme alatt álló.

Nagycsütörtökön (zöldcsütörtök) Krisztust az Olajfák hegyén elfogták.

A húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe a keresztény egyházak legrégibb, a zsidó pészahra visszavezethető ünnepe. Ezen a napon volt a Leonardo da Vinci remekművén megörökített utolsó vacsora.

1961. IV. 21. – 50 éve történt

Először lépett a nyilvánosság elé a Beatles-együttes a liverpooli Cavern Clubban. Az ötvenes évek végén állt össze a zenészcsoporthoz, amelynek tagjai voltak: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison és Ringo Starr. A hatvanas évek elején érték el első sikereiket a liverpooli Cavern és a hamburgi Star Clubban. 1962-ben készítették első lemezüket Love Me Do címmel. A melodikus rockzene tipikus képviselői lettek. 1963-ban volt az első országos turnéjuk Nagy-Britanniában, majd ezt követően, augusztus 3-án tartották utolsó koncertjüket Liverpoolban, és átköltöztek Londonba. 1964-től külföldön is turnézta (Franciaországban és az Egyesült Államokban), és bemutatták A Hard Day's Night című filmjüket is.

Április 22.

Csilla, Noémi, Kelemen és Noé napja, nagypéntek.

Noémi: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: gyönyörűségem.

Noé: Héber eredetű, bibliai név. Jelentése: nyugalom, vigasztalás. Némelyek azonban sumer eredetűnek vélik, így jelentése: hosszú élet(ű).

Nagypéntek: Krisztus Pilátus általi halálra ítéelésének, megostorozásának és kereszthalálának a napja.

1970. IV. 22. – 41 éve emlékezünk meg róla

A Föld napja. 1970-ben először rendezték meg e környezetvédelmi akciónapot az Amerikai Egyesült Államokban. A Föld napja azóta világméretűket öltött, ma már világszerte megrendezésre kerül.

Április 23.

Béla, Sándor, Ilma, György, Ilona, Eged, Egon, Gellért, Adalbert és Albert napja, nagyszombat.

Béla: Bizonytalan eredetű régi magyar személynév. Több Árpád-házi királynak

volt a neve, majd a 19. században újították fel ismét. A régi magyar Bél személynév -a kicsinyítő képzős alakja. A bél szó eredeti jelentése: belső rész (pl. szív). Török eredetűnek is tartják, ez esetben a jelentése előkelő. Már a középkorban mesterségesen azonosították az Adalbert névvel.

Egon: Germán eredetű német név, az Egbert, Egmont stb. ősszáz és középnémet becézőjéből önállósult. Más feltevés szerint, az Ecke-, Egin- kezdetű germán neveknek, főként az Ekehard névnek az önállósult rövidülése. Jelentése: kard erős, merész.

Nagyszombat: Este körmenetekkel emlékezik meg a keresztény világ arról, hogy Jézus harmadnap, azaz húsvétvasárnap hajnalán feltámadt halottaiból.

1564. IV. 23. – 447 éve történt

Megszületett William Shakespeare színész, író, drámaíró (Rómeó és Júlia, Hamlet). Irodalmi hagyatéka talán a leg gazdagabb a világon: 37 színdarab, 154 szonett, 2 elbeszélő költemény és egyéb, különböző műfajú versek. Ugyanakkor mindössze két, valamennyire is hiteles arcképe maradt az utókorra. Kézírását csak aláírásából és egy, a cenzúra által betiltított mű 147 soros jelenetéből ismerjük, nincsenek személyes érzéseiről beszámoló levelek vagy naplók.

Április 24.

György, Simon, Györgyi, Bonifác, Csaba, Egon, Melitta, Becse, Honóriusz, Hümér és Sebő napja van, húsvétvasárnap.

György: A görög Geórgiosz névből, illetve ennek a latin Georgius formájából származik. Jelentése: földműves, gazdálkodó.

Hümér: Magyar nyelvújítók a Fidélné magyarítására a hű melléknévből alkották.

Húsvétvasárnap: A feltámadás napja. Húsvét vasárnapja a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni első vasárnap. Ez március 22. és április 25. között lehet, az idén nagyon későn, április 24-én van húsvét, és egybeesik az ortodox (pravoszláv) húsvéttal.

Szent György hálának napja. György Kappadokiából származott, a római hadsereg magas rangú katonatisztje volt. A legenda szerint legyőzte a sárkányt, amely a libiai Silena város közelében lévő tóban élt, és naponta egy ember esett áldozatul. György megmentette a sárkánynak áldozatul kiszemelt királynéját. A hőstett hatására a környékeliek meg-

keresztelkedtek. Györgyöt keresztény hite miatt börtönbe vetették, ahol megjelent előtte Krisztus, és megígérte a hét évig tartó szenvedéseit. Szent Györgyöt 303 táján, a Diocletianus-féle üldözések idején fejezték le, s halt vértanúhalált. Így vált a lovagok, lovas katonák, fegyverkovácsok, szíjártók, vándorlegények és a cserkészek patrónusává.

Április 25.

Márk, Ervin, Márkus, Ányos napja, húsvéthétfő.

Márk: A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

Ányos: Görög, latin eredetű név, a Anianus név megmagyarosodott formája. Jelentése: bántó, zsarnoki.

Húsvéthétfő: húsvét másnapja a vidámság, a mulatság ideje. A mondai magyarázat szerint a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást felfedező, ujjongó asszonyokat, így akarták elhallgattatni őket.

70. IV. 25. – 1941 éve történt

Szent Márk – Velence védőszentje – ünnepe
I. sz. 70 után Jézus Krisztus tevékenységéről, személyiségének szerepéről szóló különböző görög nyelvű írásokat egy szent írásgyűjteményben, az Újtestamentumban foglalták össze. A legkorábban keletkezett részeihez tartoznak Pál apostol levelei, amelyeket az egyes közösségekhez intézett. Az epheszoszi-akhoz írott vagy az úgynevezett pásztorlevél csak 80 vagy 90 körül keletkezett. Az evangéliumoknak eredetileg megfogalmazott részletei régebbiek, mint a Pál-levelek, azonban csak az apostol halála után kerültek végleges formájukban leírásra. A Márk-evangélium keletkezett elsőként (70 előtt). A szentté avatott Márk evangélista Albánia és Korfu, valamint az írók, titkárok, jegyzők és az építőmunkások védőszentje is.

Április 26.

Ervin, Marcell, Mária, Berengár és Tihamér napja.

Ervin: Germán eredetű név. Elemeinek jelentése: had(sereg) + barát. A név első elemét azonban több germán szóból is származtatják, ennek a jelentése lehet még: becsület, örökség, vadkan. Összességében: hadsereg barátja, vadkan erejű jó barát.

Berengár: Germán eredetű név. Jelentése: medve, lándzsa.

1986. IV. 26. – 25 éve történt

Csernobilban felrobbant az egyik atomreaktor. Ez nem atomrobbanás (nukleáris robbanás) volt, de óriási mennyiségű radioaktív anyag szabadult ki, mely a szelek szárnyán a Föld távoli tájaira is eljutott.

1900. IV. 26. – 111 éve történt

Az ohioi Hamiltonban megszületett Charles Richter amerikai földrengéskutató. Igazán híressé a Richter-skála kifejlesztése tette. Munkatársával Beno Gutenberggel a California Institute of Technology (Kalifornia, USA) falai között először 1935-ben használták a metódust.

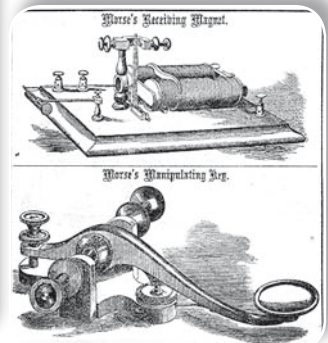
Április 27.

Zita, Tas, Péter, Marianna és Anasztáz napja.

Zita: Latin, német eredetű név. Jelentése: sebes, gyors. A magyarba a német nyelvből került, ott a Felicitász becézője, és c-vel ejtik. Az olasz Zita név is c-vel ejtendő, és a hajadon jelentésű zita, citta szóból származik.

Tas: Török eredetű régi magyar személynév. Jelentése: kő.

1791. IV. 27. – 220 éve történt

Megszületett Morse (teljes nevén: Samuel Finley Breese Morse) amerikai festő és feltaláló, az elektromágneses távíró megalkotója. 1832-ben álmolta meg a távíró elvét. Ezután következett a megvalósítás hosszú időszaka. Az első nyilvános sikert végül az 1837. szeptember 4-én a New York-i egyetemen tartott bemutató hozta meg. Morse akkor fél kilométerrel távolabb levő munkatársa adni kezdte a jeleket, majd az előadóteremben álló készülék ingája tüskével rajzolt a papírszalagra. Ezután Morse leolvasta a számokat, és mivel fejből tudta a kódokat, felolvasta a papíron álló szöveget. „Sikeres kísérlet a telegráffal 1837. szeptember 4-én.” Az egységes nemzetközi jelzésrendszerré vált pont-vonal kombinációt Morse csak 1839-ben dolgozta ki. Az első távírvonal Baltimore és Washington között épült, amelyen 1844-ben futott végig az első mondat.

1896. IV. 27. – 115 éve történt

Megszületett Wallace Hume Carothers amerikai vegyész, a nejlon (nylon, az egyik legfontosabb korai műanyag) feltalálója. 1928-ban kezdte ez irányú kutatómunkáit, 1932-ben sikerült először a nejlon szintetikus előállítását. A DuPont cég 10 évig dolgozott 27 millió dolláros ráfordítással, mire az első nejlonharisnyákat elő tudta állítani. A nejlon első ízben a New York-i világi kiállításon mutatták be, így az eredeti

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

elnevezés állítólag a New York Pylon, a kiállítás védjegyűl is szolgáló híres szobrászszobor nevéből származott. 1954 óta a nejlón minőségi megjelölése a lineáris, alifás poliamidoknak.

A Magyar Tudományos Akadémia néhány éve megváltoztatta a nylon írásmódját, így ma már a fonetikus nejlón alakot használjuk.

Április 28.

Valéria, Pál, Patrik, Patrícia, Teodóra, Vítális, Bulcsú és Aszter napja.

Valéria: A latin Valerius (Valér) férfinév női párja. Jelentése: erős, egészséges.

Teodóra: Görög, német eredetű név, a Teodor férfinév női párja. Jelentése: Isten ajándéka.

1754. IV. 28. – 257 éve történt

Megszületett Gróf Széchenyi Ferenc könyvtár- és múzeumalapító. 1802. november 25-i dátummal 11 884 nyomtatványból, 15 000 darab könyvből és 1152 kéziratból álló gyűjteményét a magyar nemzetnek adományozta, amit később cenki gyűjteményének 6000 rézmettel és 9206 kötetével egészített ki. Mindezek előtt elkészítette a leendő könyvtár katalógusát is, amiből egy-egy példányt külföldi tudományos intézeteknek is megküldött. Ezt a dátumot tekintjük az Országos Széchenyi Könyvtár és Magyar Nemzeti Múzeum megalapítási évének is. Később József nádor indítványozta a Magyar Nemzeti Múzeum, mint a magyar vonatkozású gyűjteményének létrehozását, amelyhez hozzátartozna a Széchenyi Ferenc által 1802-ben megalapított Nemzeti Könyvtár is. 1808-ban létre is jött az intézmény.

1916. IV. 28. – 95 éve történt

Megszületett Ferruccio Lamborghini olasz gyáriláros. Először katonai kocsikat gyártott, majd 1949-ben rátért a traktorok építésére, ami cégének továbbra is a fő üzletága. Ferruccio az ötvenes években vett egy Ferrarit, de a kocsit többet töltötte a szerelőknél, mint az utakon. Erre Ferruccio nagyon mérges lett, és egyenesen Enzo Ferrarihoz fordult, aki nem foglalkozott vele. Ekkor határozta el, hogy megteremtí a superkocsit, amely még a Ferrarikat is felülmúlja. Így is lett...

Április 29.

Péter, Antónia, Hugó, Róbert és Tihamér napja.

Péter: Héber, görög, latin eredetű név. Jelentése: koszíkla. Péter apostol neve a Bibliában eredetileg az arameus Kéfa, Kéfás volt, ennek görög fordítása a Petrosz név. A magyar Péter változat a névnek a latin Petrus formájából ered.

Hugó: A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A névelem jelentése: értelem.

1727. IV. 29. – 284 éve történt

A tánc világnapja. A „balett Shakespeare”-jeként ismert Jean Georges Noverre születésnapján a világon mindenhol ezen a napon táncművészeti előadások keretében ünneplik a tánc világnapját.

1913. IV. 29. – 98 éve történt

Gideon Sundback of Hoboken szabadalmaztatta a cipzárt.

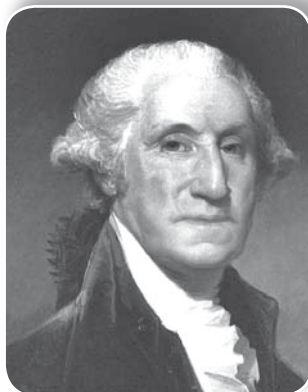
Április 30.

Katalin, Kitti, Ildikó, Ajtony, Karina, Tivadar, Zsófia, Marianna, Piusz és Hilda napja.

Katalin: A görög katharosz szóból származik. Jelentése: (mindig) tiszta. Más magyarázat szerint a görög Aeikatherine jelentése: nyilazó, biztosan célzó. Másik feltevés szerint egyiptomi eredetű, jelentése: korona. A magyarba a német Katharina vagy a latin Catharina forma közvetítésével került.

Ajtony: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

1789. IV. 30. – 222 éve történt

George Washington az Amerikai Egyesült Államok első elnöke lett. Az Államok első elnökét leginkább politikusként és katonaként tartják számon, pedig ő volt korának egyik leggazdagabb embere is. Vagyona elsősorban kiterjedt földbirtokai- ból származott. Ezeket részben örökölte, részben vette, vagy a kongresszustól kapta a hazáért tett szolgálataiért. Pénze másik részét Martha Curtistnek köszönhetette, aki Amerika leggazdagabb özvegye volt, mikor 1759-ben az eredetileg földmérő Washington feleségül vette.

1883. IV. 30. – 128 éve történt

Megszületett Jaroslav Hasek cseh regényíró, elbeszélő (Svejk a derék katonája).

Május 1.

Fülöp, Jakab, József, Bánk, Benedek, Zsigmond, Berta, Fédra, Tétény, Benignusz, Szvetlána, Gyopárka és Leontina napja.

Fülöp: A görög Philipposz név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.

Jakab: Héber eredetű bibliai név, a Jakob görög változatának a magyar megfelelője. Jelentése: sarkot fogó, elgáncsoló, csalo, aki a másik helyére lép.

Fülöp és Jakab, a két apostol, Jézus feltámadásának tanúja, akik szavaikkal és életükkel tanúsították Jézus feltámadását, az Atya szeretetét. Példájuk minket

is arra indít, hogy tanúságot tegyünk a húsvét örömről. Fülöp Betsaidában született. Eredetileg Keresztelő Szent János tanítványa volt. Az első között hívta meg őt Jézus apostollá. Az apostolok felsorolásában mindig az ötödik helyen említi őt a Szentírás. Vértanúhalált szenvedett: Hieropoliszban keresztre feszítették. Jakab az Úr unokatestvére, Alfeus fia. Ő az egyik szentírási úgynevezett katolikus levél szerzője. Jeruzsálem első püspöke, aki az apostoli zsinaton a pogányságból megtért keresztények érdekeit képviselte. Kemény életet élt, és sok zsidót térített a hitre. 62-ben szenvedett vértanúságot.

1400. V. 1. – 611 éve történt

Május első napján a házakat zöld lombokkal díszítették fel.

A májusi zöld ágat, a májuszfat a széke- lyek jakabfának, jakabágnak, hajnal- fának is hívták, másutt májfanak nevezik. A májuszfaállítás az egész magyar nyelvte- rületen ismert. A májuszfat elsősorban a legények állították a lányoknak.

Az 1890-es évektől a munkások nemzet- közi ünnepe, az 1990-es évektől a mun- kavállalók szolidaritási napja.

Május 2.

Zsigmond, Ráhel, Atanáz és Borisz napja.

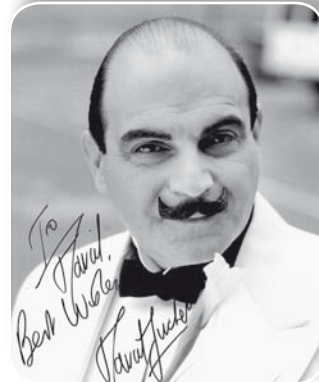
Zsigmond: A germán eredetű német Siegmund, Sigismund névből származik. Elemeinek jelentése: győzelem + véde- lem, vagyis győzedelmes védő.

Ráhel: Héber eredetű bibliai név. Jelen- tése: bárány, anyajuh.

926. V. 2. – 1085 éve történt

A kalandozó magyarok feldúlták a Sankt Gallent (az akkori Dél-Németország leg- nagyobb bencés monostorát), ezt neve- zik a Sankt Gallen-i kalandnak. Ezt köve- tően az Atlanti-óceánig nyomultak. Az események központi figurája Heribald barát, aki nem menekült el a magyarok jövetelének hírére, hanem bevárta őket. A kalandozók megkímélték az életét, és együtt mulatoztak velük. Az ő leírásá- ból tudhatunk meg többet a magyarok akkori szokásairól.

1946. V. 2. – 65 éve történt

Megszületett David Suchet angol szí- nész, Hercule Poirot megformálója.

Május 3.

Tímea, Irma, Viola, Timót, Sándor, Fülöp, Jakab és Maura napja.

Tímea: Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószí-

nűleg a görög Euthümia névből száma- zik, aminek jelentése: jó + tisztelt.

Irma: Az Irm- kezdetű germán női nevek német eredetű rövidülése. Alakváltoza- taival, az Irma és a német Erma névvel együtt Ermin, Irmin germán isten nevé- ből származik. Jelentése: Irmin istenség. Más magyarázat szerint a germán hermi- on néptörzs nevéből való.

1270. V. 3. – 741 éve történt

Meghalt IV. Béla magyar király, aki a ta- tájárás után újjáépítette az országot és újjászervezte az államot. Uralkodása ide- jén befejeződött a betelepedett kunok megkeresztelkedése.

1968. V. 3. – 43 éve történt

Franciaországban diákzavargások ke- zdődtek, ami országos méretű sztrájkká alakult, majd világméretűvé növekedett. Azóta is '68-as zavargásokként, illetve di- ákmozgalmasként emlegetik.

Május 4.

Mónika, Flórián, Antónia, László, Amália, Pelágusz és Bulcsú napja.

Mónika: Karthágói pun eredetű név. Jelentése: istennő. Más magyarázat sze- rint görög eredetű, jelentése: magányos, vagy latin eredetű, jelentése: tanító.

Flórián: Latin eredetű név, a Florianus rövidülése. Jelentése: virágos, virágzó.

1929. V. 4. – 82 éve történt

Brüsszelben megszületett Audrey Hep- burn (Edda Hepburn van Heemstra) amerikai színművésznő (My Fair Lady, Római vakáció). Pályafutását 1948-ban Londonban színpadi és balettfelépéssel kezdte, majd 1951-től filmezett és New Yorkban is szerepelt színpadon. 1988- tól 1993-ban beállt haláláig az UNICEF különleges küldöttjeként tevékenyke- dett. Kapott Oscar-, Antoinette Perry-, Tony-díjat, a New York-i kritikusok év színésznője és a San Sebastian-i fesztivál legjobb színésznő díját. Filmjeiből: Fialat feleségek története; Monte Carlóba me- gyünk; Római vakáció Oscar-díj (1954); Háború és béke; Álom luxuskivitelben; My Fair Lady; Hogyan kell egymilliót lop- ni?; Ketten az úton; Várj, míg sötét lesz!; Vértónal; Itt egy tolvaj!

1626. V. 4. – 385 éve történt

Peter Minnewit, a holland Új-Német- alföld gyarmat első kormányzója 60 guldenért megvásárolta Manhattan szigetét az indiánoktól, majd megalapította Új-Amszterdam (ma New York) városát.

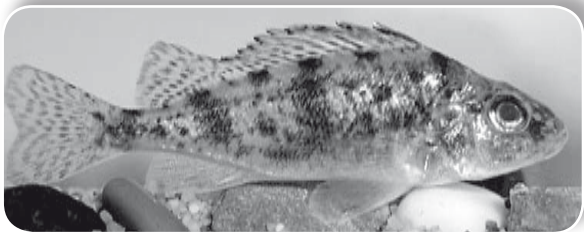
HOROG

Vágódurbincs

Gymnocephalus cernuus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, mérsékeltén magas, oldalról összenyomott. Feje és lekerekített orra aránylag hosszú, a szeme nagy. Csúcsba nyíló szája kicsi, felső állkapcsának vége nem ér a szem alá. Hátúszója hosszú és magas. Elülső részében 11–16 tüske, a hátulsóban 11–15 elágazó sugár számolható. Az úszó hátulsó részének a széle közel egyenes, és ha a vonalát meghosszabbítjuk, az hegyes szögben metszi a faroknyelet. Farkalatti úszója rövid, 5-7 osztott sugár található benne. Hasúszói előre tolódtak, szinte egy vonalban kezdődnek a mellúszókkal. Pikkelyei közepes nagyságúak, számuk a fölfelé ívelt oldalvonalon 35–40. Színe barnászöld, apró, szabálytalanul elszórt sötétbarna foltokkal tarkítva. Kis növésű halunk, jól fejlett példányai sem haladják meg a 10–15 cm-es hosszúságot.

Széles durbincs

Gymnocephalus baloni (Holčík & Hensel, 1974)

Ismertetőjegyek. Zömök, magas testű, oldalról lapított hal. Feje és szeme meglehetősen nagy, enyhén lekerekített orra aránylag

hosszú. Kicsiny szája csúcsba nyíló, szájszöglete nem ér a szem alá. Háta a fej mögött meredeken emelkedik a hátúszó kezdetéig, majd onnan fokozatosan ereszkedik a faroknyél közepéig. Hátúszójának első részében 14–16 tüske, hátulsó felében 11–13 elágazó sugár számolható. Az úszó hátulsó részének a széle domború, és ha a vonalát meghosszabbítjuk, az megközelítőleg derékszögben metszi a faroknyelet. Farkalatti úszója rövid, osztott sugarainak száma 5-7. Farokúszója enyhén beöblösödő, hasúszói a mellúszók alatt, azokkal majdnem egy vonalban kezdődnek. Oldalvonal teljes, 35-40 pikkely számolható rajta. Színe halvány olajbarna, melyen igen sok apró, sötétbarna folt néhány szabálytalan harántávot alkot. Jól fejlett példányai 10-15 cm hosszúságot érnek el.

Selymes durbincs

Gymnocephalus schraetser (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, mérsékeltén magas, oldalról összenyomott. Feje és orra hosszú, a szeme nagy. Kis méretű szája csúcsba nyíló vagy félig alsó állású. Hátúszója igen hosszú és elég magas. Elülső részében 17-19 keményebb tüske, hátulsó részében 12-14 lágy úszósugár található. Farkalatti úszója rövid, benne csupán 6-7 elágazó sugár van, a farokúszó enyhén bemetszett. Hasúszói a mellúszók alatt foglalnak helyet, de kevésbé hátrébb kezdődnek. Oldalvonal a hát közelében fut, majdnem párhuzamosan annak ívével. Pikkelyei aprók, de erősen ülnek, számuk az oldalvonalon 50–63. Alapszíne zöldessárga, hátán és oldalán 3-4 sötétbarna, helyenként megszakadó, keskeny hosszanti csík húzódik. Kis termetű hal, a nagyobb példányok testhossza 15-20 cm.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Minden bizonnyal halfaunánk legkevésbé megbecsült és a horgászok által leginkább megvetett képviselőit mutatjuk be. A durbincsokat pecásaink nem szeretik. Ha horgukra akad, akkor szidják. És még sohasem fordult elő, hogy valamelyik horgász azzal a szándékkal vetette be felcsalizott horgát, hogy durbincset fogjon.

Ennek több oka is van. Valamennyi durbincsről jellemző, hogy kis növésű, csak elvétve nő meg akkorára, hogy elkészítésének gondolatával egyáltalán foglalkozzunk. A gilisztával – ritkábban mással csalizott – horgot gyorsan és olyan mélyre nyeli, hogy kín kiszabadítani. Eközben uszonyainak tüskéi iszonyatosan szúrnak, a nyálka pedig olyan anyagokat tartalmaz, amely percek alatt irritálja a szúrás helyét. Horgászok állítják, hogy gyakori durbincskapásra akkor kerül sor, amikor a horgaik körül többre becsült halak is mozgolódnak. Ahelyett, hogy azokkal töltenék haltartójukat, a durbincsokkal kell vesződniük.

A szűrős hátúak világában

De nem csak a horgászok kezelték másodlagos vagy látszólag felesleges halként a durbincsokat. A tudomány is így járt el. Hogy erről megbizonyodhassunk, figyeljük meg a halismertetőnkben az alcímek zárójeles részét. A halak tudományos (latin) neve tartalmazza annak a kutatónak vagy kutatócsoportnak a nevét, aki a halat leírta. Ez alatt azokat a kutatókat kell érteni, akik észrevették, hogy a szóban forgó hal új, más, vagy nem az, aminek korábban vélték. Ugyaott kiolvasható az is, mikor került erre sor. A vágódurbincs és a selymes durbincs esetében nagyon régi évszám (1758) szerepel, a széles durbincs tudományos nevében egy meglehetősen friss (1974) dátum olvasható. Ez azt jelenti, hogy 1974-ben írták le különálló fajként. Pedig ez a hal korábban is éppúgy jelen volt vizeinkben, akár csak a másik kettő. Csak hogy mindad-

dig senki sem figyelt fel arra, hogy ez a hal valójában – kettő!

Érdekeségként kell említeni, hogy a durbincsok kellemetlen és olykor fájdalmas szúrásait csak a horgász érzi ilyeneknek. Bizonyítást nyert, hogy vizeink ragadozóinak száma a szóban forgó halak tüskés uszonyai egyáltalán nem jelentenek akadályt. A harcsa és a süllő előszeretettel tűzi étlapjára a durbincsokat. E lassú mozgású, zömök halak élettere rendszerint megegyezik a süllőével és a harcsáéval.

Kis pecásaink a képek alapján nyilván felismerték durbincsokat. És felőtlőtt bennük, hogy ezeket a halakat más néven ismerik. Nem csoda, a durbincs(ok)nak igen sok népi elnevezésük van. Itt kell ismét szóvá tenni, hogy a népi elnevezések halmozása a néprajzosok feladata, a horgász az adott nyelvben elfogadott egyetlen halnevet használja.

Húsvéti ünnepkör

Nagycsütörtökön (zöldcsütörtök) Krisztust az Olajfák hegyén elfogták.

A húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe a keresztény egyházak legrégebbi, a zsidó pészahra visszavezethető ünnepe. Ezen a napon volt a Leonardo da Vinci remekművén megörökített utolsó vacsora.

A tanítványok lábának megmosása (a vendégszeretet jelképe) emlékére szokás volt, hogy Rómában a pápa 12 szerzetes lábát megmosa. Királyok, nemesek is így cselekedtek sok országban e napon.

A katolikus hit szerint az oltáriszentség megalapításának napja is. A zöldcsütörtök elnevezést német nyelvterületen a greinen (weinen, azaz sírni) szóból, mások ellenben a zöld szín elnevezéséből vezetik le, mivel azon a napon a böjt miatt rendszerint valami zöldet (spenótot) fogyasztottak a hívők. A kereszténység első évszázadaitól fogva szokás volt, hogy a nagycsütörtök esti szentmisét követően elnémultak („Rómába mennek”) a katolikus templomok harangjai. A harangok útjának célja, hogy lássák a pápát; de van, ahol azt tartották, hogy a tojások gyűjtése is, melyeket azután leszórnak a gyerekeknek, amikor visszatérnek. Legközelebb csak a nagyszombat esti szertartáson szólaltak meg újra, jelezve Krisztus feltámadását.

A húsvét időpontjának meghatározásánál alapvető nehézség, hogy miként Jézus születésének, úgy szenvedéstörténetének pontos idejét sem ismerjük. A zsidók az Egyiptomból való kivonulásra, a keresztények Jézus halálára és feltámadására emlékeztek, vagyis keresztény tartalommal töltötték meg az ősi, és megkeresztelkedésük előtt saját maguk által is megtartott zsidó ünnepet. Hasonlóan jártak el az ősi pogány napkultusszal kapcsolatban is, amikor a Jézus születésére való emlékezés napjává tették a téli napforduló napját.

A tojás általános tisztelete Jézus születésénél jóval távolibb múltba nyúlik vissza. Az életet hordozó csíra már régóta a világmindenség jelképe a Föld számos népének hitvilágában, jó

néhány teremtményszó pedig egyenesen a világnak a tojásból való megszületését beszéli el.

A tojásfestésen kívül a termékenységarázláshoz kötődik még a tojásütés, a tojásdobálás, a dombról való tojásgurítás szokása. Nem csupán festett, hanem karcolt, vakart, patkolt, kotort, márványozott, viasszal „írott” is lehet a tojás. Az általában absztrakt geometriai minták mögött a több évezredes hitvilág szimbolikája bújkol meg. A legelterjedtebb a piros tojás, amelynek a színe a vért (Jézus kiöntött véré) és a tüzet, a szerelmet és a tavaszt, a szabadságot és a feltámadást egyaránt jelképezi.

Hagyományos ételek:

Nagycsütörtökön: paraj, egyéb zöld színű étel.

Nagypénteken: tojás és hal.

Nagyszombaton: estig tart a böjt, nem szabad húst enni, napközben kalács, este sonka, tojás, friss zöldségekkel.

Húsvétvasárnap: sült bárány.

Húsvéthétfőn: a locsolkodóknak sonka, piros tojás, aprósütemények és mértékkel kínált ital.

Nagypéntek: Krisztus Pilátus általi halálra ítéelésének, megostorozásának és kereszthalálának a napja.

A nagypéntek német elnevezése, Karfreitag az ónémet kara (bánat, gyász) szóból ered.

Rómában nagypénteken hagyományosan a pápa viszi a hátán a keresztet.

A gyász napja, a harangok hallgatnak, az oltárokat letakarják.

Nagypénteken a víz mágikus ereje lép előtérbe. A rituális mosakodás jelenik meg a hajnali mosakodásban, melyet csak fiatal lányok végeztek, s mely bajelűző szereppel bírt.

Nagyszombat: Este körmenetekkel emlékezik meg a keresztény világ arról, hogy Jézus harmadnap, azaz húsvétvasárnap hajnalán feltámadt halottaiból. Rómában nagyszombaton már a feltámadási szentmisekor a Szent Péter-bazilikában fekete lepel borítja az oltárt, majd délután következik a fátylás felvonulás.

Krisztus az Olajfák hegyén

Nagyszombat reggelére virágokkal, zöld ágakkal díszítik fel a templomokat. Ez a nap a tűz ünnepe. Este a templomban az új tüzet ünneplik, melyet csihilással élesztenek, s a Krisztust jelképező húsvéti gyertyát ezzel gyújtják meg.

Sok keresztény templomban éjszakai szertartáson ünneplik Krisztus feltámadását. Ekkor gyújtják meg a húsvéti gyertyát, amely azután pünkösöd ünnepéig minden szertartáson ég.

A 4. század óta jött szokásba, hogy a húsvétvasárnapra virradó éjjelen szentelik meg a templomokban a keresztvizet.

A hagyományos sonkát már szombat este, a böjt lezárásával megkezdik.

Húsvétvasárnap: a feltámadás napja. A húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe a keresztény egyházak legrégebbi, a zsidó pészahra visszavezethető ünnepe.

Húsvét vasárnapja a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni első vasárnap. Ez március 22. és április 25. között lehet.

Rómában húsvét vasárnapján közel hatvan nyelven mond a katolikus egyház feje köszöntőt, a Szent Péter téri „urbi et orbi” áldás celebálásakor.

Sok országban szokás e napon a napfelkelést egy magas hegy tetején várni. Ehhez több hiedelem kapcsolódik – egyik szerint a felkelő nap Krisztus feltámadásának bizonyítéka, a másik szerint, aki jól figyel, megláthatja benne a Krisztust jelképező bárányt a zászlóval. Vasárnap a sonka mellé tojást, tormát fogyasztanak. E nap ünnepi étele a bárány is.

Húsvéthétfő: húsvét másnapja a vidámság, a mulatság ideje.

A mondai magyarázat szerint a Jézus sírját őrző katonák vízzel öntötték le a feltámadást felfedező, ujjongó asszonyokat, így akarták elhallgattatni őket.

Vízbevető hétfőnek is hívják, mert e nap a locsolás napja. A lányokat régen kivonszolták a kúthoz, s egy vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték, s megfürdették. A locsolás, az ősi termékenységarázló és megtisztuló rítusban gyökerezik. A víz tisztító ereje a kereszténységnél a kereszteléshez kapcsolódik.

Krisztus Pilátus előtt

RÜGYFAKADÁS

Ünnep

*Itt a tavasz, jön a nyúl,
Tavasszal a húsvét az úr.
Minden gyermek vidám már,
A fészek is készen áll.
Oda kapják az ajándékot,
Sok játékot, na meg cukrot.
Az ablakba papírt tesznek,
Ráírják, hogy mit is kérnek.
A fiúk autót, a lányok babát,
Mindenki lesi a kívánságát.
Szegény nyuszi sokat szalad,
Hogy szétossa a csomagokat.
Ketyeg az óra, a húsvét eljött,
A mama ünnepi ebédet főzött.*

Nagy Noémi, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pályaválasztás előtti gondolataim

Életünk talán egyik legnehezebb és legfurcsább időszaka a kamaszkor. Most pontosan ebben az életszakaszomban vagyok.

A szülőkkel való összetűzések, veszekedések már-már mindennapivá válnak. Így van ez pályaválasztással is. Ahány tagú a család, annyi megjegyzést kapok az általam kiválasztott mesterségről. Apukám azt szokta mondogatni, hogy semmilyen szakmát nem akarnak rám erőltetni, de mivel még kiskorú vagyok, ezért hosszas beszélgetések során tárgyaljuk meg egy-egy hivatás jó és rossz oldalait. Eme beszélgetések után már nagyon sok munkától elpártoltam. Nagyon sok lehetőség merült fel bennem. Amikor látszólag rábukkanok a megfelelőre, mindig az a: mi lesz, ha... kérdés bizonytalanít el. Most már egyre többet beszélek erről a barátaimmal, ismerőseimmel, s egyre többet gondolkodok e témáról a szabad időmben. A nagyszüleim is aggodnak, és szüntelen erről beszélnek, faggatnak engem. Egyik napon apukám egy mindenki számára megfelelő megoldást talált ki. Azt ajánlotta, hogy az általános iskola után válasszam az általános gimnáziumot, merthogy ezzel a lehetőséggel nyerek még négy évet a végső döntésem kimondásáig. Ezt mindannyian jónak találtuk, és elfogadtuk.

Akárhogyan alakul a jövőm, tudom, hogy édesanyám és édesapám mindig a jó útra fognak terelni. Hisz erre való egy szülő, nemde?

Dudás György, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Mi leszek, ha nagy leszek?

Mindenkinek megvan a saját elképzelése arról, hogy mi lesz, ha nagy leszek. Kiseb koromban állatorvos szerettem volna lenni, de a kívánságom mára megváltozott.

Mostanában tanárnő szeretnék lenni. A biológia és a magyar nyelv között gondolkodom. Azért szeretnék biológiai tanárnő lenni, mert nagyon szeretem az állatokat. Ezért szerettem volna állatorvosnak tanulni, de nem tudnám nézni az állatok szenvedését, így inkább a szebb utat választom. A magyartanári pályán pedig azért gondolkodom, mert ez az én kedves anyanyelvem, és különben is szeretek olvasni, írni és beszélni ezen a szép nyelven.

Abban az esetben, ha a biológiát választom, a tantermem így fog kinézni: a falat pannók fogják díszíteni, amin képek lesznek állatokról, emberekről és növényekről. Persze lesznek a tanteremben növények is. A szertárban fogom tartani a kellékeket, például mikroszkópot. Kedves, türelmes tanárnő leszek, de úgy bánok majd a gyerekekkel, ahogy ők velem. A tanulmányokat érthetően és néha viccesen fogom előadni. Remélem, szeretni fognak a diákok.

Amennyiben magyartanárnő leszek, akkor a nyelvtannal kapcsolatos pannók, könyvek díszítik majd az osztályt, meg néhány íróról készült kép, alattuk fel lesz tüntetve a nevük. Ezek a terveim a jövőre nézve. A magyart az én szeretem, mert a tanárnő szerintem kedves és vicces, így nem nehéz megszerettetni a tantárgyat. Ezért gondolom, ha magyartanárnő lennék, engem is szeretnének, és öröm lenne munkába járni. Talán a tanítványaim is örülnének a magyaróráknak, és azt a 45 percet mindennap boldogan hallgatnák. A biológiával más a helyzet. Azt már alsóban a környezet- és természetórákon megszerettem, és ez a lelkesedés, ami akkor született bennem, még mindig él. Nem könnyű előadni, de a tanárunktól ezt is megtanultuk. A természetet minden órán megcsodálom, és ha a diákok az én órát is élveznék úgy, mint a bioszórókat, az csodás dolog lenne!

Ez az én elképzelésem a jövőmről, de nem biztos, hogy így is alakul. Végül, ha minden így történik, akkor biztosan kedves és megértő tanárnő leszek. Legálábbis remélem!

Apró Réka, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ha felnövök... leszek

Hát mi lesz belőled így, édes fiam? – szegezi nekem sokszor apa a kérdést. Azt én is szeretném tudni, hogy mi leszek, ha nagy leszek.

Erre a nagy kérdésre nálam sokszor változik a válasz. A nagy tervem, hogy én is állatorvos leszek, mint apám. Tudom, hogy ehhez nagyon sokat kell tanulni, de azért nagyon elszánt vagyok. Az első kedvenc játékaim állatok voltak, és az állatok iránti szeretet meg is maradt a mai napig. Vannak saját állataim, amelyekről én gondoskodom. Ha közülük valamelyik megbetegszik, apával mint állatorvossal megbeszéljük, hogy mi a baja, és hogyan lehet meggyógyítani. Ha tehetem, akkor én is elmegyek vele egy-egy beteg jószághoz. Ezt nagyon szeretem, és igyekszem sok mindent eltanulni tőle.

Ám ha sok a lecke, már le is mondok erről a nagy tervemről, és valamilyen egyszerűbb dolgot találok ki. Hát ez még a jövő titka.

De ha egyszer nagy leszek, és állatorvos leszek, bizalommal fordulhatok hozzám.

Fekets Árpád, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Én, a nagymenő

Horvát Renáta divattervező vagyok. Legutóbb, amikor divatbemutatót tartottam, a riporterek megkérdezték:

– Hogy jutott el ideig?

– Amikor 13 éves voltam, imádtam rajzolni, főleg kitalált ruhákat, cipőket. Még a modelleket is lerajzoltam. Később aztán jött a közép- és főiskola, aztán meg a rajzaim eljutottak egy híres személyhez. Nélküle nem lehetnék itt.

– Nehéz a divatszakma?

– Eleinte talán egy kicsit, mivel nem nagyon tudtam, mit tegyek a divatbemutatókon, vagy néha nem voltak ötleteim a tervezéshez. Szóval voltak gondok, de megoldottam.

– Mit gondol, a modelleknek könnyű?

– Azt nem tudhatom pontosan, mivel én a ruhákat tervezem, ők meg azt a közönségnek mutatják be. Nekik sem lehet könnyű dolguk, de hibáznuk a kifutón nem szabad, ezt tudom.

– A családjával együtt él?

– Hát, erre csak azt válaszolom, hogy van saját családom.

– Milyen lesz a téli kollekció?

– Még gondolkodom. Mivel a felével kész vagyok, ezért nyugodtan kijelenthetem, hogy csodálatos lesz. A téli szürke színek helyett csodás fehér, sárga, zöld és még sok élénk szín lesz a ruhákon.

– Mikor lesz a következő divatbemutató?

– Azt hiszem, november tizenhatodikán fogom tartani, mivel akkor lesz a születésnapom. Így a szüleim és a családom is eljöhetnek.

– El kell mondanom, hogy a mostani kollekció csodálatos volt! – közölte a riporter.

– Köszönöm szépen, majd találkozunk a következő divatbemutatóm!

Így ez a nap is divatbemutatóval, csillogással és sok riporterrel telt el.

Horvát Renáta, 7. osztály, Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Húsvét

*Vége újra itt a húsvét,
Erre vártunk régen,
Nyuszipajtás piros tojást
Rejteget a réten.*

*Hosszú füle kikandikál
A zsenge fű közül,
Ha meglátja egy-két gyermek,
Nagyon-nagyon örül.*

*A fiúk is készülnek már,
Mennek locsolkodni,
Illatozik a sok kislány,
Spriccel a sok kölni.*

*Piros tojás a jutalom,
S elcsattan sok puszi.
Nincsen bú, csak vidámság,
Nagyon vártunk, nyuszi.*

Dér Ákos, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Interjú egy karatézós lánnyal

Már hat éve együtt járok Emesével iskolába, most a következő kérdéseket tettem fel neki.

- Hány éves korodban kezdted ezt a sportot?
- Hétéves koromban kezdtem, vagyis már öt éve.
- Miért pont ezt választottad?
- Csantavéren nincs sok lehetőség a sportoláshoz. A bátyámmal mentünk el az első karateedzésre. Nekem is megtetszett és ottmaradtam.
- Nem érzed-e túl fiúsnak ezt a sportot?
- Nem fiús ez a sport. Versenyeken is fele-fele arányban vannak lányok és fiúk.
- Az a jó, hogy megtanuljuk megvédeni magunkat.
- Milyen öveket lehet szerezni a versenyeken?
- A legelső öv a fehér, utána a citromsárga, narancsszínű, piros, zöld, kék, barna és a fekete. A fekete után pedig jön az 1. dan, 2. dan, 3. dan és így tovább.
- Mit szoktatok csinálni a vizsgákon?
- A vizsgákon először is van az erőnléti gyakorlat, utána a különböző technikák bemutatása, harcművészet és az elméleti rész.
- Sokat kellett-e edzeni, míg idáig eljutottál?
- Igen, nagyon sokat kellett idáig gyakorolnom, de megérte.
- Milyen eredményeket szoktál elérni?
- Versenyeken voltam már első, második és harmadik helyezett is. Ritkán volt, hogy nem értem el jó eredményt, de azért az is előfordult.
- Mi a kitűzött célod?
- Most fekete öves vagyok, de még szeretnék sok szép versenyen részt venni, és dobogóra kerülni.
- Emese, köszönöm az interjút. Sok szép dolgot megtudtam rólad és a karatéről.

Ali Arsen, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ez nem az én napom!

*Szokták mondani: „Ez nem az én napom!”
Ezt a mai napra biztossá mondhatom:
Reggel bementem a fürdőszobába,
Legalább 30 béka volt a kádba!*

*Mikor az iskolába indultam,
Egy banánhéjra megcsúsztam.
Rajtam röhögött a lépcsőház,
Ezért még mindig a hideg ráz!*

*Aztán beértem az iskolába,
De nem bírtam bemenni magyarórára,
Mert a terem kilincse beragadt,
Azt hittem megölöm magamat!*

*Amikor véget ért a sulis,
Az volt, jó, hogy nem piszkált a Juli.
Na végre hazamehettem,
És krumpis tésztát ehettem.*

*Persze aztán jött a házi,
Elkezdett a hideg rázni,
Hibás lett az összes feladat,
Nem volt kedvem járni az agyamat!*

*De tanulnom kellett a szerb dolira,
S annyit hisztiztem, hogy mehetnék az oviba!
Ezért mondom, ez nem az én napom,
Most már te is tudod, miért mondogatom!*

Virág Anna, Cseh Károly iskola, Ada

A beszélő kutyám

Hazafelé a suliból a járdán egy kiskutyát találtam. Nagyon megtetszett, és hazavittem. Múltak a hetek, a kutyám növekedett, semmi furcsát nem vettem észre. Hanem egyszer csak mi történt! Észrevettem, hogy a tesóm komoly beszélgetést folytat a kutyámmal. A kiskutya azóta is tanulja a nyelveket. Már a kínai is elég jól megy neki.

Bacsik Roberta, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

RÜGYFAKADÁS

Felelésem története

Hétfőn reggel gyors léptekkel siettem az iskolába. Első óra magyar. A tanárnő legnagyobb meglepetésünkre így szólt hozzánk:

– Ki szeretne felelni?

Mindenki hatalmas kerek szemmel bámult a tanárnőre, pedig a múlt órán bejelentette, hogy felelni fogunk. Mivel magyarból erre nagyon ritkán kerül sor, senki sem vette komolyan, és nagyon kevés diák tanult. Ebbe a létszámba én nem tartozom bele. Az osztályban síri csend volt. Mindenki rettegett a feleléstől. A magyartanárnő kinyitotta a naplót, és magasfokú matematikai egyenletek segítségével kiszámolta, hogy ki lesz az a szerencsés ember, aki a mai órán felel.

– Három. Ki a harmadik a naplóban? – kíváncsiskodott.

Rémület fogott el, mikor kiejtette a nevem, próbáltam lejjebb csúszni a széken, hogy ne vegyen észre. Legszívesebben láthatatlanná váltam volna arra a negyvenöt percre. Remegő térdrel álltam fel, visszatoltam a széket, és próbáltam összeszedni szétszórta gondolataimat. Úgy ballagtam ki a tábláig, mintha a kivégzésemre mentem volna.

– No, mesélj nekünk a komikumról! – mondta a magyartanárnő.

– A komikum... – válaszoltam határozottan. Próbáltam összeszedni a tudásomat, de semmire sem mentem.

– Az... ö... a komikum – ismételtam zavaromban.

– Olyan esztétikai műfaj – súgták halkán a hátam mögött.

– A komikum olyan esztétikai műfaj... – mondtam remegő hangon, mert nem értettem rendesen, hogy mit súgtak. Az osztályban kitört a nevetés.

– Amely az osztályból jókedvet, nevetést vált ki – fejezte be a tanárnő.

– Te nem tanultál, ugye? – kérdezte.

– Nem igazán – feleltem.

Meg is kaptam a feleletemre járó jegyet: egy nagy egyest. Megfogadtam, hogy többé ilyen nem fordul elő velem. Akkor még azt sem tudtam, hogy ott-hon hogyan közlöm az „örömhírt”.

Bicskei Dániel, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Mindig baj van velem

*Szebi, szedd össze a ruháidat!
Porszívózz!
Szebi, már megint lazadsz!
Dolgozz!
Szebi, fogd be a lovat!
Jártass!
Szebi, tanuld a leckét,
Mert egyest kapsz!
Jaj, ezek a szülők, de szigorúak!
Mindig csak nekem parancsolnak.
Jaj nekem, mindig csak tanulni,
Tőlük sosem lehet lazulni.
Jaj nekem, a tanulás megőrjít,
Nincs semmi, ami felvidítana.*

Sinkovics Szabaszián, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nem könnyű kamasznak lenni

Tavaszi van. Felébredt a természet, kinyíltak a tavaszi virágok, mindenféle madárcsicsergést hallani.

A tavaszi szünet közeledtével egyre fáradtabbnak érzem magam. Még hátravan egy körzeti matekverseny, valamint ellenőrzők és felelések sora, de talán egyszer mégiscsak eljön a húsvét, és a május elseje is. Már hónapok óta tervezgetem, hogy mivel is töltöm el a két hetet. Az első héten itthon leszek, az interneten szörfözök, valamint az itteni barátaimmal játszunk a kedvenc búvóhelyünkön. A második héten elutazom a nagymamámhoz falura, ahol az unokatestvéremmel és a barátaival az ottani erdőben majálisozunk. Egy nap szeretnék a szüleimmel és a testvéreimmel Szegedre is eljutni, ahol moziba megyünk és shoppingolunk. Ilyenkor mi gyerekek mindig kapunk egy kis zsebpénzt, és azt veszünk rajta, amit szeretnénk, könyvet, édességet stb.

Akármenynyire is nehezemre esik a tanulás, a szemem előtt a húsvét illata, a majális látványa lebeg, ennél fogva egy picit mégis csak könnyebb a lelkem. Energiával teli próbálom leküzdeni az előttem tornyosuló akadályokat.

Kovács Attila, 7. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Tűvé tettem...

Egy tavaszi reggelen iskolába indultam volna, de nem találtam a tornacipőmet.

Kerestem a szobám minden szegletében, de sehol sem volt.
– Neni, nem láttad a tornacipőm? – kérdeztem a nővéremtől.
– Nem – válaszolta –, de segítek megkeresni.

Kerestük a ház minden zugában, de sehol a tornacipő. Aztán az udvarra mentünk. Kerestük a nyárikonyhában, az éléskamrában, de nem jártunk sikerrel.

– Zsolti, gyere, mert elkésem az iskolából! – szólt anya.
– Még öt perc! – válaszoltam.
– Rendben, de siess!

Folytattuk a keresést, de a szerencse nem a mi oldalunkon állt. Eltelt öt perc, és el kellett indulnom az iskolába. Könnyes szemmel vettem fel a bocskort meleg időben, de a nővérem felkiáltott:

– Nini, itt van!

Rohantam a testvérem felé, és amikor láttam, hogy a kutyaházból vette ki, akkor így szóltam:

– Köszönöm, hogy megtaláltad. Inkább add vissza a kiskutyáknak, hadd játsszanak vele!

Bocskorban indultam aznap iskolába. Este anya azt mondta, ő tudta, hol van a tornacipő, de nem szólt, mert legalább így megtanultam, hogy nem hagyhatom szanaszét a dolgaimat.

Tölgyesi Zsolt, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

A szélkakas

Szegeden a Pitti tér 6. szám alatt levő házon a lakók meglepetten vették észre, hogy a 70 éves szélkakas nem mozdul. Azonnal hívták a tűzoltókat és mentőket, akik a legközelebbi kórházba szállították. Az orvosok e pillanatban is küzdenek az életéért.

Kocsis József, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Megtanult biciklizni

Reggel, ahogy felébredtem és kimentem, nem hittem a szememnek. A kutyám az udvaron száguldozott a biciklimmel. Azt tudtam, hogy már vagy egy éve lerakta az autózvezetési vizsgát, de hogy most még biciklizni is megtanult?

Csonti Amanda, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

A csokinyuszi három kívánsága

Adrián vagyok, és nagyon szeretek rajzolni. Alsó osztályban volt egy kívánságom: Bárcsak olyan szépen rajzolnék, hogy egyik munkámmal díjat nyerjek.

Aztán egy váratlan alkalommal, egy átlagos napon megtörtént a csoda. Nyertem. A rajzpályázaton díjazott lett az egyik rajzom. Nagyon örültem. A jutalom egy könyv lett. Hazavittem a kemény kötésű könyvet, s a polcra helyeztem. Büszke voltam rá. Jódal Rózsa írta, címe: A csokinyuszi három kívánsága. A Forum Könyvkiadó adta ki. Elkezdett érdekelni, vajon mi lehet a csokinyuszi kívánsága? Belepötyögtem a könyvbe, láttam, hogy több történetet tartalmaz: A csokinyuszi három kívánsága; Kavicsház, apáékknak; A szerencsét hozó Draéa kutya; Az eperszív torta bosszúja; A sálas hőember; Húsvéti vadászkalapos csodatojás; A kerítés mögött; A csodafenyő.

Izgalmasnak tünnek a történetek. Olvasni kezdtem. Olvastam csak olvastam. Úgy belemelegedtem az érdekes, mulatságos történetekbe, hogy szinte le se tudtam tenni a könyvet. Legjobban A kerítés mögött című történet kápráztatott el. Már a cím kíváncsiságát tett, hogy mi lehet a kerítés mögött. Egy Éva nevű kislánnyal szövegettem. Éva egy vaskerítés mögött élt, unatkozott. Hát mindig a kerítésen kívüli dolgokat kémlelte. Ott emberek sétáltak, andalogtak, rohantak. Egyszer zöcsögni kezdett valami. Majd a kislány kezébe ugrott egy...

Hogy mi ugrott a markába? Miként reagált a jövevényre? Ajánlom, olvasd el a könyvet. A csokinyuszi három kívánságát! Meglátod, érdekes.

Nekem ez a könyv nagyon tetszett. Izgalmas volt minden története, ezért sokszor újra elolvasom, ha időm engedi.

Bek Adrián, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A naptáram című versciklusokból

Január

*Két karját kitarja az égbolt,
ragyogó szemmel figyel a félhold.
A hólabda oly tapadós,
ha labdázunk vele, porhanyós.*

*Szürke minden, a korcsolya vár,
siess, mert a jég elolvad már!
Hullik a hópehely, mint a puha toll,
és a kisgyerek hógombócot tol.*

Rizsányi Manuella, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Március

*A hó lábra kel, elvonul lassan,
A nap kibújik, és nevet hangosan.
A föld felé nyújtja meleg karjait,
És megvilágítja a zöld fű szálait.*

*A bogarak izegnek-mozognak,
A virágok nem félnek a téltől,
Mert a zöld tavaszban megbíznak,
De a vakondok szöknek a kertből.*

Toldi Valentina, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Augusztus

*A gyerekek már feszültek,
Mert az iskola hívja őket.
Ilyenkor mindenki sokat játszik,
Ez a hónap gyorsan kialszik.*

*A tanárnak sem mindegy,
Ő is inkább fürödni megy.
Egyszóval mindenki élvezi a nyarat,
Esténként pedig a hullócsillagokat.*

Krizsán Konrád, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Szeptember

*Becsönget az ősz, nyílnak az iskolák,
Sokan a nyarat siratják.
Édes gyümölcsökkel gazdag a szeptember,
Hálát is ad érte az ember.*

*Gyülekeznek a fecskék,
Szőlőt szüretel a nép,
Édes a gyümölcs, mint a méz,
Sok gyerek belőle kóstolót kér.*

Csévári Leontina, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

December

*Befagyott a kis folyó,
Az utakat belepte a hó.
Füstölnek a kémények,
Fogy az étel a verébnek.*

*A karácsony közeledik,
A Messiás megérkezik.
Hozza a békét, a szeretetet,
A vidám gyermekevéket.*

Toldi Valentina, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Kedves Pajtások!

Nem tudom, hogy **Horváth Andor Kavicsisztikus történetébe** Mándi Iván kavicsa vagy Lovas Ildikó kis kavicsa sétált-e be, de bármelyik tette, Andor abszurd fogalmazásában nagyon jól érzi magát. Mondhatnám, elemében van. A kavics itt már nemcsak játszótárs, jó barát, de incselkedik, fölényeskedik is a gazdájával. S ki tudja, hogyan alakulna a viselkedése, ha Andor egy nagyszerű csavarintással be nem fejezi a történetet. Ez az írás a múlt heti Jó Pajtás 11. oldalán jelent meg. Érdemes újra elolvasni.

Képtelen, össze nem illő dolgokat nevéttetik vagy hőkentik meg az olvasót **a magyarcsernyei nyolcadikosok** is állhíreikkel a mai Rügyfakadásban.

A szilágyi hatodikosok versciklusban gondolkodtak, de verses nap-tárukból, helyszüke miatt, sajnos csak egy-egy versszak kerülhetett a mai Rügyfakadásba.

Bicskei Dániel fogalmazásában a nyelvi humoreszközeit figyelhetitek meg, s ezt **Sinkovics Szabasztján** és **Virág Anna** versében is megtaláljátok. De fordítsuk komolyra a dolgot! Küldeményeitekből ítélve a pályaválasztás dilemmái kerültek előtérbe. Ehhez sok jó ötlettel szolgál ma **Ali Arsen, Apró Réka, Dudás György, Fekecs Árpád** és **Horvát Renáta**.

Az elmúlt héten is sok érdekes fogalmazással, verssel szereztetek nekem örömet, ezt most név szerint a következőknek köszönöm:

Ada: Apró Réka, Bács Ágnes, Barna Júlia, Béres Szandra, Dér Lilla, Ginder Tamás, Goór Petra, Gordán Carmen (4 írás), Gömöri István, Hek-sza Annabella, Hényel Csege, Kovács Dobák Orsolya, Lakatos Ágnes, Sévity Iván, Virág Anna (3 írás);

Csantavér: Babić Ivett, Basity Alen, Dér Ákos, Dulity Éva, Farkas Rebeka, Fekecs Árpád, Földi Krisztián (2 írás), Hajagos Zsanett, Hovanyec Ildikó, Huszta Csongor, Kozma Regina, Majoros Péter, Nagy Noémi, Pesti Márton, Rózsa Boglárka, Sinkovics Szabasztján (2 írás), Surányi Anett és Utasi Annamária; Rajzot küldött: Borbély Jácint, Capár Ákos, Csetvei Alen, Kuruc Alex, Major Boglárka, Mészáros Adrián és Ozsvár Bianka;

Palics: Ábrahám Balázs (2 írás);
Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola: Bártol Brigitta, Bicskei Dániel, Cvejity Dianna, Faragó Anita, Fürstner Bálint, Halász Krisztián, Jaramazović Martin (2 írás), Rédler Nikolett, Sótanyi Gellért (2 írás), Székely Zsófi (2 írás), Teleki Nimród és Vékony Endre; Jovan Mikić iskola: Horváth Andor, Kovács Attila, Kovács Boglárka (2 írás) és Tót Diana.

Szép húsvétot és jó pihenést kívánok.

Tomán Mária

Képzelt interjú

Rango

A képzelt interjúban a kérdéseinkre Johnny Depp válaszol, aki A turistában alaposan alulmúlta magát Angeline Jolie oldalán, ám a Rangóban a régi formáját hozza, de csak hangban...

– Hű maradtál Gore Verbinskihez?

– Nézd, legkedvesebb rendezőm úgy döntött, hogy számára a harmadik epizóddal befejeződött A Karib-tenger kalózzai. De nem haragudott meg rám, a barátjára, amiért elvállaltam a további eresztéseket. Sőt, szült nekem egy animációs filmet, és Rango karakterét egyenesen rám szabta, én pedig örömmel láttam munkához, s nemcsak megszólaltatom a kelekótya kaméleont, Rangót, de grimaszaimat, viselkedésemet is kölcsönzöm neki.

– Mesélj nekünk a filmről, tudtunkkal a sztori érdekes.

– 1967-ben már futott ezen a néven egy western-komédiasorozat az Egyesült Államokban, de a Verbinski-filmnek semmi köze hozzá. Ebben a mi Rangónkban egy terráriumban őrzött roppant gyáva kaméleon a sztár. Olyan, mint egy nyuszi, csak nincsenek akkora fülei, és általában nem esszük meg ebédre, és a répát sem kedveli. Egy formás, kiválóan berendezett lakosztályban éldegél, ahol színélőadásokkal szórakoztatja magát. Szóval nem egy mintapéldány ökelme. Rango súlyos kérdéseket tesz fel magának az élet értelméről és a művészet lényegéről, mert fenemód unatkozik. De aztán, miután ki-zuhan a kocsiból, az országút szélén köt ki. Egy bölcs tatu életviteli tanácsainak meghallgatása után nekivág a végeláthatatlan sivatagnak, hogy társakat és vizet találjon, mert kiszáradt a torka. Így elkerül Dirt városába, ahol hősünk egy kocsmái bénázás után váratlanul a magányos pisztolyhős szerepét veszi fel. Ez nem esik nehezére, mert egy kaméleon könnyen indul a környezetéhez.

– Csak nem választják meg seriffnek?

– De igen, eltaláltad. Az eliente ellenes város lassacskán az utolsó reményt kezdi látni benne, a megmentőt, akire évek óta vártak. Mellé is tűzik azt a sárga csillagot, amit a vadnyugaton a seriff visel. Rango új szerepét kénytelen a végsőig feszíteni. Számos akciódús helyzet és izgalmas találkozás után végül tényleg Rango lesz az

Mindenki fejet hajt a legújabb animációs csoda előtt – A Rango az egyik legnagyobb tisztelet, amit filmes műfaj kaphat – Ólábú pisztolyforgatók, whisky a csapból is, nagyot csulázó kocsmatöltelékek, vicces és nagyon ronda figurák, mindez és mindenki feltűnik Gore Verbinski filmjében, amiért nagyon hálásak vagyunk a rendezőnek

új „megváltó”. Több szereplőről aztán kiderül, hogy nem igazán az, akinek látszott, és a végén természetesen elsimulnak a dolgok...

– A Rango tulajdonképpen egy animációs western?

– Az. A Rango a klasszikus vadnyugati filmek (ráadásul azok közül is a mocskosabb fajták, lásd Django, A vad banda stb.) előtti vérbeli és löporos hommage. Verbinski és a Paramount Stúdió nagyon bátran nyúltak az anyaghoz. A szereplők olyan rusnyák, hogy az oroszlan is csak sírva zabálná meg őket, ám épp emiatt hitelesek. Ahogy minden más is: a helyszínek, a szituációk, a beállítások. Az animációs filmek legfontosabb

kellékével sem bánnak rosszul az alkotók. Önfeledten lehet szórakozni ezen a filmen.

– A rendezőnek volt egy nagy „trükkje”.

– Igen. Arról van szó, hogy a színészek nem a stúdióban görnyedtek egy mikrofon előtt, hanem beöltözve eljátszották a jeleket, így minden korábbinál hitelesebb végeredmény született a mozgásokat, a hangokat és a színész-rajzfilmfigura hasonlóságát tekintve. További hangok: Bill Nighy, Isla Fischer, Alfred Molina, Ned Beatty és mások. Az Industrial Light & Magic (ILM) munkatársai most is nagyot alkottak, szeressétek Rangót, és lehet, hogy visszatér a moziba...

B. Z.

Ékszer

Két rabló az ékszerbolt előtt néz a kirakatban egy különleges gyémánt nyakláncot.

- Szerinted mennyit kapnánk ezért az ékszerért? – kérdezi az egyik. Erre a másik:
- Úgy 5-6 évet.

Borotválás

A kezdő borbély borotválás közben többször megvágja a vendéget. Szegény vendég így szól a borbélyhoz:

- Legalább legyen sportszerű, adjon nekem is egy borotvát, hogy védekezhsek!

Buli

A házibuliban odamegy a fiú a magányos lányhoz:

- Szia! Veled senki sem táncol?!
- Nem...
- Akkor feltennéd a virslit főni?

Okos kérdés

– A vakond naponta annyit eszik, mint amennyi a testsúlya – magyarázza a tanár néni.

- Mire Pistike közbeszól:
- És honnan tudja a vakond, hogy mennyi a súlya?

Rajzóra

Rajzóra van az iskolában, kérdi a tanár:

- Móricka te mit rajzoltál?
- Egy tehenet, amelyik a mezőn legel.
- Na de Móricka, teljesen üres a papírod, hol van itt a tehén?
- Az előbb mondtam: elment a mezőre legelni!

Tűzvédelmi oktatás

A tűztöltés oktatást tart az óvodában. A bemutató után a tűzoltó felteszi a kérdést:

- No gyerekek, mit csináltok, ha ég a kabátotok?
- Mire az egyik kisfiú:
- Nem veszem fel.

Képzeld el

Móricka hazaér az iskolából és így szól:

- Anya, képzeld el, hogy kaptam egy ötöst.
- Tényleg?
- Nem, csak képzeld el.

Messziről jött ember

– Hogyan ismered meg a messziről jött embert?

- Közelről!

Segítség

– Légy szíves, vezess át az utca másik oldalára! – szólít meg egy vastag szemüveget viselő néni egy kisfiút.

- Szívesen. Ott tetszik lakni?
- Nem, ott parkol a kocsim.

Zenész

Egy férfi bemegy egy étterembe. Azt mondja:

- Ha adnak nekem két üveg bort ingyen, zongorázni fog maguknak a kutyám.
- Adnak neki. Leülteti a kiskutyát a zongorához. Az játszik öt percet, mire beront egy nagy kutya és kiviszi. Megkérdezi a pincér:
- Hát ez meg mi volt?
- Csak az anyja. Ő azt akarta, hogy orvos legyen belőle.

Agresszív kismalac I.

Az agresszív kismalac beszorul a kamionjával a híd alá.

Meglátja a rendőr és odasétál:

- Mi van, Malacka, beszorultál?
- NEM! HIDAT SZÁLLÍTOK!

Agresszív kismalac II.

Az agresszív kismalac betéved egy falusi kovácsműhelybe, épp akkor készül el az új patkó, de még meleg. Mire az agresszív kismalac:

- Megnézhetem ezt a patkót?
- Hát persze.

Az agresszív kismalac fel is veszi, de abban a pillanatban el is dobja, mert forró!

Mire a kovács:

- Mi van, meleg volt?
- Nem, én ilyen gyorsan tudok patkót nézni!!!

Nyuszika

Bemegy a nyuszika a kocsmába.

– Ki akar verekedni?

Feláll a medve:

- Én!
- Jó maci, akkor te velem vagy!

Ijedős csónak...

Két indián áll a vízparton. Elmegy mellettük egy vízisíelő, mire az egyik:

- Szerinted miért megy az a csónak ilyen gyorsan?
- Hát nem látod, hogy az a sápadt arcú kergeti?

– Apu megmutatta, hogy miért kell mindig viselnem a bukósícsakot.

– Anya azt mondta, hogy ne menjen víz a csizmámba.

Sarki boltban

Sarki boltban a pénztárnál:
 – Elnézést, kártyával lehet fizetni?
 – Persze.
 – Jó, akkor tud visszaadni egy pikk ászból és egy kör királyból?

Gyors

– Hogy hívják a gyors indiánt?
 – ???
 – Igyek Szem.

Sivatagban

Két indián megy a sivatagban, nemso-kára azt veszik észre, hogy eltévedtek. Azt mondja az egyik:

– Lőj egyet, hátha valaki meghallja!
 Mennek tovább, de semmi jel.
 Kis idő múlva újra megszólal az első:
 – Lőj még egyet, hátha valaki meghallja.
 Mennek tovább, de ugyancsak semmi.
 Harmadszor is szól:
 – Lőj még egyet!
 Mire a másik:
 – Lőnék, de már nincsen nyílveesszöm!

Fogorvos

Két virág beszélget a réten. Az egyik megkérdezi a másiktól:

– Nincs kedved délután eljönni velem moziba?
 – Sajnos nem tudok, nem érek rá, fogorvoshoz kell mennem.
 – Fogorvoshoz? Meghibbantál? Tudod jól, hogy nekünk virágoknak, nincsenek is fogaik!
 – Az igaz, de én gyökerkezelésre megyek!

Üzlet

Egy férfi Texasba költözött, és vett egy farmertől egy számarat 100 dollárért. A farmer megígérte, hogy másnap elviszi hozzá az állatot. Másnap megjelenik a számár nélkül:

– Elnézést, uram, de megdöglött a számár.
 – Akkor adja vissza a pénzemet! – mondja a vevő.
 – Sajnos, már elköltöttem.
 – Akkor hozza el hozzám a döglött számarat!
 – Mit akar csinálni vele? – kérdi csodálkozva a farmer.
 – Kisorsolom tombolán.
 – Dehát ez lehetetlen! Egy döglött állatot kisorsolni?
 – Nyugi, nem fogják tudni, hogy döglött. Eltelik egy hónap, a farmer összehalálkodik a férfival:
 – Mi lett végül a döglött számmárral? – kérdezi.
 – Eladtam 500 sorsjegyet, darabját 2 dollárért, és nyertem 998 dollárt.
 – Senki nem reklamált?
 – Csak az az egy ember, aki nyert, de annak visszaadtam a 2 dollárját.

Tojás

– Anya, ez a tojás rossz!
 – Nem rossz az, edd meg szépen!
 – De anya, ez a tojás rossz!
 – Jaj, edd már meg kisfiam!
 – Anya, a csőrét is megegyem!

Dadogós

Hajótöröttek a szigeten. Megbeszélik, hogy minden napra felosztják egymás között, hogy ki mászik fel a fára örködni (hajót nézni). Egyik nap a dadogós kerül sorra. Egyszer csak ezt ordítja:

– Ha... ha... ha... hajó... hajó... Mindenki berohan a vízbe örömujjongások közepette, és úsznak egyre beljebb az óceánba. Mikor már mindenki benn van a vízben, a dadogós folytatja:
 – Ha... ha... ha jól látom, cápa közeledik...

A mai zenék

Nagymama a kisunokájához:
 – Kisfiam, én nem értem ezeket a mai zenéket!
 – De nagymama, ez a porszívó!

Indián memória

Egy 120 éves indián híres a jó memóriájáról. Minden évben emberek százai kérdegetik. Egy férfi:

– Mit reggelizett 1920. február 3-án?
 – Tojást.
 Mivel mindenki csak egyet kérdezhet, a férfi elmegy. Negyven év múlva megint odamegy a férfi, kiderül, az indián még mindig él. A férfinak kiszalad a száján, ahogy meglátja az indiánt:
 – De hát hogyan?
 – Hát rántottának!

Kavics

– Pistike, miért vetted le a cipőd?
 – Mert belement egy kavics.
 – Akkor miért vetted le mind a kettőt?
 – Hogy megnézzem, melyikben van!

– Nem hiszem, hogy a nagyinak tetszik a kígyóm...

– Ne kiabálj rá, nem tudott visszaemlékezni, hogy hol ázott el...

Lovas Ildikó

A kis kavics

(Részlet)

A Gumpendorferstrasse 11. alatt lévő kávéházba tértünk be, Cafe Sperl volt a neve. Különleges hangulatba kerültem a helytől, évekkel később úgy tekintettem erre az emlékre, mint ami meghatározta a sorsomat, elindított a pályámon. Lehet, ha máshová megyünk, nem ebbe a kávézóba, akkor más célokat tűzök magam elé, hiszen köztudott – mára már én is pontosan tisztában vagyok ezzel –, hogy a kávéházak közönsége elkülönül egymástól, nem járnak ugyanoda az értelmiségiek és művészek, hogy csak ezeket emeljem ki. Nem is értem pontosan ma sem, mi az, ami megkülönbözteti őket. De ebben Bécs igen egyértelműen alakította ki a térképét. Ezt persze nem tudtam, alig múltam tizenhat éves, a Sperl-élmény nem úgy maradt meg bennem, mint egyike a kávéházi élményeknek, hanem mint az egyetlen élmény, amihez igazodnom kell. Nagyon sok évvel később meglátogattam a többi helyet is, ahová betérni érdemes, és felismertem a különbségeket, nem értettem meg ugyan, de világosan láttam, hogy léteznek áthidalhatatlanok, és nem éreztem jól magam másutt – továbbra sem – csak a Cafe Sperlben, ahol a biliárdasztal zöld posztója furcsa fénnel borítja be a mellékhelyiségbe nyíló ajtó melletti mosdó fehér porcelánját. És mivel többször nem működnek az oroszlánfejú csapok a vécében, mint igen, a terembe visszatérve kezdet mosni olyan, mint levetkőzni, megosztani a legintimebb pillanatát az ember életének. Tudom, hogy ez nevetséges, a pisilést követő kézmosásnak mégsem kellene ilyen jelentőséget tulajdonítani, de képtelen vagyok nem ezt érezni, ahányszor csak visszatérek oda – befészkelek a biliárdasztal közelében lévő asztalok egyikéhez, mindegy nekem, melyik ablak mellé, de leginkább a pulthoz és konyhához közeli asztalokat szeretem, legjobban pedig a bejárathoz közelit, a sarokszerű kucskót – ezt érzem. Még soha nem ültem be a „nagyterembe”.

Azóta sok eltelt évtized óta sem tudok szabadulni attól az érzéstől, amit akkoriban az a szó jelentett, hogy elutazunk. Talán már holnap elutazunk. „Ez úgy hangzott, mintha azt mondták volna, hogy talán már holnap

meg kell halnunk. Holnap – a végtelenségig felérő két hét helyett.” Ilyen állapotban volt mindenki a városban, csak felénk, a Weddingben ennek máshogyan volt jelentősége, úgy értem, hiányoztak hozzá azok a sóhajok, amiket olyanok engedhettek meg maguknak, akik az elutazásban csakis a veszteséget látták, azt, hogy valamiről le kell mondaniuk, akiknek élete tökéletes volt és kényelmes, nem akartak mást, csak ezt az életet megtartani, az estélyekkel, lovaglórakkal és széles sugárútjaikkal, amelyeken a mi cipőnk hangosabban kopogott a megengedhetőnél.

Engem is megrémített persze a szó, a mondat: „elutazunk, talán már holnap elutazunk”, mert szomorúsággal, veszteséggel volt terhes, de ez nem az én kényelmes életem vesztesége volt, hanem a nemzeté, azé a sok millió emberé, akivel együtt úgy hittem, sokkal többre vagyunk hivatottak annál, semhogy ilyen kényszerhelyzetbe hozzanak. Kik is? A többiek, azt hiszem, erre nem gondoltam másként, csak így, a többiek, Európa. Akiket helyből elhagynak, elhagynánk. El is fogunk. Tizenhat éves voltam, hogyan is érezhettem volna másként.

A Prinz-Eugen Strasse egyik bérlakásában születtem 1902-ben, a Weddingben. Ahhoz képest, amit ott láttam, amibe belenőttem, amire kényszerítő fegyvermezzel apám nevelt, az, amit a mostoha nagyanyámnál láthattam Charlottenburgban, mégiscsak úri élet volt. Rétezzel és egyéb süteményekkel, az elhangzó mondatokkal és a mondatok közti szünetekkel.

Én nem ismertem a mondatok közti szünetet, a csöndet. Körülöttem minden mozgott, inogott és nőtt egyszerre, ez bizonytalanságot, ám fenséges bizonytalanságot kölcsönzött a mindennapoknak, bár apám és a többi hozzá hasonló férfi szigora és korlátozása megzavarta ezt a fajta szabadságot.

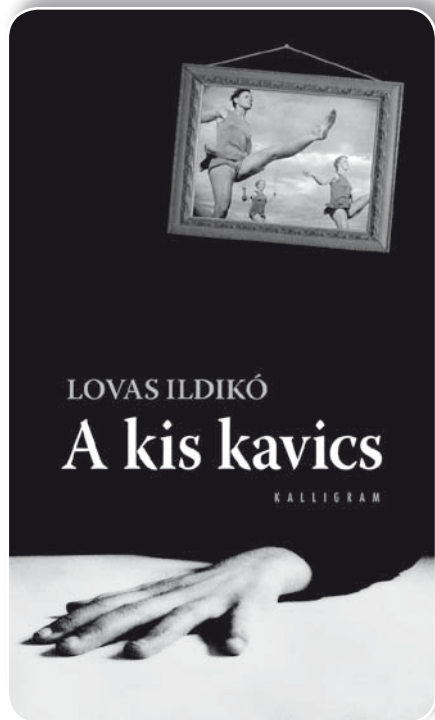
Ennek a kettőnek, a szabadság zajának és a mondatok közti csöndnek volt az egyvelege, részhalmaza, találkozása a Cafe Sperl. A művészek azok, aki ezt csinálják. A művészet az, amiből ez születik.

Az én gyermekkorom nem találkozott a művészettel, nálunk ez elképzelhetetlen

lett volna, Berlin-Neukölln, ahova azelőtt költöztünk, hogy elkezdtem volna iskolába járni, nem sokban különbözött a Weddingtől. Miután visszatértem Bécsből és a Cafe Sperlből, örömmel tapasztaltam, hogy a környékünk, mindkét környék agitációs központ lett, a megszólalás lehetősége, a mozgás öröme, a színház betörése. Igazi, hangos betörést értek ezalatt, nem azt, ami 1918 előtt jellemezte a környék életének ezt a részét. Amikor visszatértem a városomba, azt kellett tapasztalnom, hogy amit a Sperlben láttam, csak vidéki próbálkozás volt, langyos mártózás, semmi köze nem volt az igazi, ordító művészethez. Amit azokon a művészarcokon láttam, csak érintette a lehetőséget, alulról nyaldosta, de nem fonta körbe, nem tette magáévá. És ha nem tette magáévá, akkor nem is fordíthatta a saját hasznára. Nem érvényesülhetett, nem válhatott híressé: híressé úgy, ahogyan én képzeltem vágytam és akartam. A világot megtörve. Mégis onnan, a Cafe Sperlből hoztam az érzést, ott tapasztaltam meg azt, amiről gyerekkoromban, amikor hétvégente kirándulni jártunk, és én színházast játszottam a madarak és bogarak előtt, a fűszálak és virágok között, ábrándoztam. Talán ahhoz, hogy felfogjam, megértsem azt, mit akarok, látnom kellett a kevesebbet, a megalkuvót, a vidékiest. Éreznem kellett a határokat, hogy át tudjak lépni azokon.

A Cafe Sperl kitüntető helyen hirdette, hogy a kávéház Lehár Ferenc törzshelye. Nekem fogalmam sem volt arról, ki az a Lehár, de azt hiszem, ezzel nem sokat veszítettem. Ha belegondolok, mégis volt némi hasznomból, hogy tizenhat évesen jól megnéztem magamnak a fényképét és érdeklődni

kezdetm utána. Az izgatott, mit kell tenni ahhoz, hogy egy kávéház ilyen nagyra takáljon. Hamar rájöttem azonban, hogy nem ez az igazi kérdés. Hanem az, hogy mit kell tenni ahhoz, hogy tehetséggel csak ennyire vigye az ember, mint ez a Lehár. Ha jól tudom, a Sperl a mai napig büszkén hirdeti, hogy vendégei közt volt ez a magyar származású szerző. Ma már tudom, hogy ez a megalkuvását jelenti, a Sperl, ami nekem akkor a világnak a meghódítható felét mutatta, csak egy lépés volt. Ez a Lehár megállt ott, ahonnan én elindultam. Puccsini állítólag azt mondta róla, ha az ő műfajában indul, legnagyobb riválisa lehetett volna. De nem indult! És ez a lényeg, a műfaj választása, amiben legyőzhető a világ, amiben az ember nemcsak a legnagyobb lehet, de a leghíresebb és legünnepelebb is.

Anyámmal sokat jártunk moziba, titkos utaink, amiket apám háta mögött bonyolítottunk, azt a szabadságot jelentették, amivel bécsi utunk alkalmával, a Cafe Sperlbe betérve, testközelbe kerültem. Művészeket láttam és finom mozdulatokat, szenvtelenséget és kacagást, mindezt azonban valami finom fányol borította, a polgári értékeknek nem a szétzúzása, csak feszegetése. Ezt akkor még nem tudtam. Ellenkezőleg, azt hittem, ott és akkor érintettem meg a lényegét, a nagyanyám kerületében megbúvó csöndet és a mi kerületünkben zakatoló szagokat, mert ott a szagok zakatoltak, ez mindenhol így van, ahol többé kevésbé a szegénység az úr. Amikor anyámmal mozizás után betértünk valahova, jól éreztem magam, de soha úgy, soha olyan emelkedetten, mint a Café Sperlben. Amikor visszautaztunk Berlinbe, magammal vittem ezt az emelkedettséget, kicsit irigykedtem Bécsre, azt hittem, van ott valami, amiről Berlinnek fogalma sincs, vala-

mi vasárnap délutáni finom és biztonságot nyújtó unalom, ami mégis csak egy meseországba vezet. Nehéz ezt elmagyarázni, bizonyára benne van a félelem és bizonytalanság is, a veszteség és vereség, mégis csak egy háború végén járunk.

(Nagyon is kétlem azt a széles körben elterjedt nézetet, amely szerint az éhezés kényszerítette térdre a németeket a világháborúban. 1918-ban már három éve éheztek, és az 1917-es év rosszabb volt, mint 1918.)

De szerencsém volt. És hamar elfeledkezhettem erről a kissé mélabús, bár felemelő hangulatról, amit Bécsből hoztam magammal. Ha másként történik, akkor talán magam is olyanná váltam volna, mint az az unalmas és finnyás S. Haffner, aki egy másik országban, egy másik városban élt, miközben ugyanott, ahol én. Bécs és a rákövetkező forradalom, ami végigsöpört a berlini utcákon, meghatározta az életem. Ehhez hozzájárul az Ópium című film is, amelyben ugyan nem kaptam meg a vágyott szerepet, de megtanultam, hogy mit jelent a testem.

Mindeközben zajlott az élet körülöttem, úgy értem, vége felé közeledett a háború és kitörőben volt a forradalom. Az utcákon összecsaptak a különböző oldalon állók, de engem ez a legkevésbé sem érdekelt. Mondhatom, egyáltalán nem érintett meg. Miközben mindenki arról beszélt, mi vár Németországra, egymást követték a lemondások, sztrájkra való felszólítások, kivonulások és visszavonulások, menekülés közben való leszámolások, Berlinben az élet nyugalmas körülmények között zajlott. A kényelem talán hiányzott, de azt nem vettem észre. Le foglaltam a gondolataim.

Én egy másik országban, másik városban éltem. És szerintem ez nagyon fontos.

A képesség, hogy kikapcsoljuk a külvilágot, hogy csak arra tudjunk összpontosítani, ami valóban lényeges. Persze később azzal vádoltak, hogy mindennek az oka végtelen önzésem.

(Nagyon korán megszoktuk, hogy be kell érniünk a lehető legkevesebbel. A legtöbb ma élő német életében három olyan időszak volt, amikor nagyon szűkösen került étel az asztalra: a háború, az infláció és a mostani évek, amelynek a jelszava, „vaj helyet ágyút”. Edzettek tehát ilyen tekintetben és nem különösen igényesek.

Véleményem szerint nem azért adták fel a háborút, mert éheztek, hanem mert elvesztették és katonailag kilátástalan helyzetbe kerültek. Az éhezés mindenesetre aligha fogja arra kényszeríteni őket, hogy szembeforduljanak a nácikkal, vagy hogy kapituláljanak egy második világháborúban. Ügyszólván erkölcsi kötelességüknek tekintik az éhezést, és nem is tartják olyan rossznak. Odáig jutottunk, hogy már egyenesen szégyellik, ha enni szeretnének és az, hogy nem adnak a népnek enni, közvetett propagandaeszköz a nácik kezében. Ha ugyanis valaki „szidja a rendszert”, arra ráfogják, hogy csak azért teszi, mert hiányzik neki a kávé meg a vaj. Márpedig sokan vannak Németországban, akik szidják a rendszert, és a legtöbben komolyabb okokból, mint a rossz ellátás, ők különben is méltóságon alulinak tartanak, hogy emiatt panaszkodjanak. Sokkal kevesebben elégedetlenkednek Németországban, mint a náci lapok olvasói feltételezhetik. A náci újságok nagyon is jól tudják, mit tesznek, amikor ennek ellenkezőjét híresztelik: az elégedetlen német nem akar haspók hírébe kerülni, ezért inkább hallgat.)

Kedves Olvasó Tanulók!

Lovas Ildikó 2010-ben, a Kalligram Kiadónál napvilágot látott regénye, *A kis kavics* – miként arról a könyv alcíme is tájékoztat – Lény és Leni Riefenstahl könyve. Kozma Lény egy vidéki történelemtanár, aki névrokona, a világhírű Leni Riefenstahl (1902–2003) története révén kerül szembe nagy társadalomtörténeti és egzisztenciális kérdésekkel, s ezek átgonolásával. Riefenstahl ugyanis a 20. század egyik legellentmondásosabb személyisége. Ismert és díjazott színésznő, filmrendező, aki később a náci hatalom egyik leghatásosabb propagátora lesz. Lenyűgözi az erő, a hatalom látványa és érzélete. Ugyanakkor a náciizmus bukása után – hosszú élete során soha – nem vállalja, pontosabban nem ilyen módon vállalja életművének ezt a részét. Nyilván az utókor egyik fontos kutatási területe lesz életművének feldolgozása, kutatása, értékelése. Fontos válaszok váratnak magukra. Ki is volt ő? Lovas Ildikó regénye is egy lehetséges (fiktív) válasz. Hiszen regény. Képzlet és fikció.

A közölt részletben Leni az elbeszélő – az ő perspektívájából látjuk a II. világháború egyes jelenégeit.

Jó olvasást!

Bence Erika

A kémek jelentik: Windows 8 akta

A „következő Windows” első és utolsó hivatalos megjelenése

Habár egyelőre még arra sem lehet mérget venni, hogy a következő Windows 8-asnak fogják nevezni, az interneten már több biztosnak mondott pletyka kering a platformmal kapcsolatban.

Szinte már nem múlik el nap anélkül, hogy a Windows 8-ról ne jelenne meg valami új biztosnak vett értesülés a nemzetközi és az azt átvevő hazai sajtóban. A következő Windows-ról – ahogy a Microsoft nevezi a fejlesztés alatt álló platformot – egyelőre csak annyit lehet biztosan állítani, hogy támogatni fogja a SoC, architektúrákat, valamint Steve Ballmer szavaival élve „teljesen másként fog kinézni és a maiaktól eltérő alkalmazásokat fog futtatni”.

Szimpatikus bejelentkezőoldal

Ezen túl azonban semmi sem biztos. Például még azt sem állíthatjuk teljes bizonyossággal, hogy legalább projektnev szinten Windows 8 lenne a következő platform neve. Fontos emiatt leszögeznünk, hogy minden más – az internetre kikerült dokumentumokra és a megszűltetett képességekre vonatkozó – információ nem több pletykánál, amely végül vagy igazzá válik, vagy nem. Az eddigi mendemondák és a IT trendek alapján mi is csak néhány elemre merjük azt mondani, hogy valóvá válhatnak.

Egy korábbi internetre feltöltött – gyakran szerint direkt kiszivárogtatott – tervezési diáor alapján elképzelhető, hogy lesz windowsos alkalmazásbolt és a vándorló profilok is elterjedhetnek a magánfelhasználók körében. Ez a napjainkban gombamód szaporodó alkalmazásboltok miatt is szinte biztosnak tűnik, sőt a Microsoft vélhetően emiatt is támadja az Apple-t, mivel érvelésük szerint riválisuk jogtalanul sajátítja ki az App Store nevet.

Ezenfelül már a Windows 7 megjelenése után is lehetett hallani olyan hangokat, me-

lyek szerint a Vistában debütáló WPF (Windows Presentation Foundation) ablakkezelést a Windows 8-nak már nem kellene megörökölnie, s inkább a netre nyitottabb – a böngészőn kívüli futtatásra is kész – Silverlight ablakokat kellene használnia. Ettől függetlenül nem állíthatjuk, hogy a Silverlight ablakokból valóság lesz, de az biztos, hogy valami újnak kell következnie. Főként, ha a Microsoft egyetemes akarja erősíteni az Xbox, Windows Phone 7, PC és táblagépfiront, biztosítva azt, hogy a fejlesztők egyszerre asztali gépre, konzolra és okostelefonra is tüzelni tudjanak.

A mozgásérzékelős technológia, valamint egy renitens Microsoft alkalmazott által pénzelt hackek sikere idővel arra készítette a Microsoftot, hogy változtasson Xbox exkluzivitást erősítő hozzáállásán, és hozzákezdjen a Kinect PC-s fejlesztőkészletének az elkészítéséhez. Mivel korábban a Canesta felvásárlásával már pár értékes mozgásérzékeléssel kapcsolatos szabadalomhoz hozzájutottak, bolondok lennének azokat nem használni, hasonlóan a Kinect képességeihez. Mindent

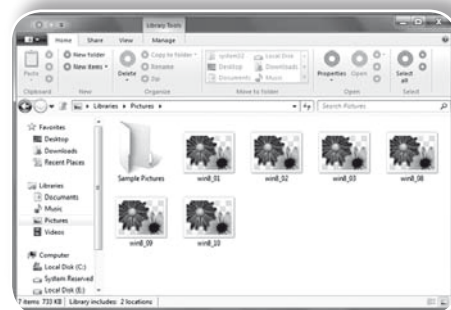
Táblabarát Internet Explorer 9

egybevéve így szerintünk komoly esély van rá, hogy a következő Windows néhány alkalmazása, vagy talán az egész rendszer támogassa a mozgással történő vezérlést.

A webre frissen felkerült képek alapján az is elképzelhető, hogy a Windows 8-ban immár szalag kerül a Windows Intézőbe is, ami talán a táblagépes felhasználás miatt lehetne egy jó lépés. A szalag egyébként elsőként az Office 2007-ben jelent meg, hogy felváltsa az idejétmúlt menüstruktúrát. Ezt követően a pozitív visszajelzések miatt a Windows 7 néhány alkalmazásába (WordPad, Paint például) is bekerült, valamint a Live Essentials klienseinél is immár az kap helyet. A Microsoft tehát kedveli a szalagot, amely szintén azt prognosztizálja,

hogy a megoldás szépen lassan mindenhol kiszorítja a koros menüstruktúrát.

A valódinak tulajdonított képernyőfotók alapján logikus is lenne az alkalmazása, mivel a szalag segítségével előtérbe kerülhetnének a gyakran és a ritkán használt utasítások, arról nem is beszélve, hogy a nagy ikonokkal ujjbarátabb lenne a rendszer, és nem kellene hosszasan keresgélni a ritkán használt utasításokat, mivel azokat a dinamikusan változó szalag előtérbe helyezné. Ezenfelül szemet szúr a jobb alsó sarokban elhelyezett nézetváltó is, amellyel talán váltani lehet majd a hagyományos elrendezés és az új – egyes vélekedések szerint Windows Phone Metro-szerű – elrendezés között. Egyébként, hogy valami hasonló lesz a rendszerben, az egyre több helyen merül fel, és egyre több „kikerült” képernyőfotó is ezt próbálja bizonyítani. Egy biztos: ha így van, akkor azt nem lehet sokáig titokban tartani.

Szalagos fájlkezelő

Rafael Rivera és Paul Thurrott bennfentes Microsoft bloggerek értesülései szerint a Windows 8 rendelkezni fog egy saját beépített PDF-olvasóval, amellyel kapcsolatban a legfontosabb érdekesség – amennyiben igaz az értesülésük –, hogy az első program, amely az új Silverlight alapú AppX-alkalmazás csomagolási eljárást használja.

Utóbbi egyébként meglehetősen hasonló ahhoz, ahogy a Windows Phone 7 szoftvereket lehet létrehozni. Mint fentebb is írtuk, kell lennie egy közös alapnak, amely alapján a fejlesztők egyszerre fejleszthetnek PC-re és okostelefonra is. Ha igaz az értesülés, akkor ez az AppX lehet az, amely a Windows 8 és a Windows Phone 8 (kódneve: Apollo) közös alkalmazásfejlesztési kimenete lehet. Az idő majd eldönti, hogy az internetes kémek mennyire végeztek jól a dolgukat...

HOROSZKÓP

KOS

Ha azt szeretnéd, hogy a munkádat értékeljék, meg kell mutatnod, mire vagy képes, nem fognak csak a szép pofidért sokra tartani az emberek. Minden lehetőséget ragadj meg, és ha nem jársz sikerrel, legalább lelkiismeretfurdalás nélkül kijelentheted, hogy te mindent megpróbáltál.

BIKA

Keress valamilyen kreatív tevékenységet, amiben kiélheted az alkotókészségedet, mert most erre van igazán szükséged. Lehet ez egy szép frizura vagy egy ötletes köröm elkészítése, de „sima” rajzolás, festés is. Meglátod, üdítően hat! Járj többet társaságba, menj emberek közé!

IKREK

Meg kell szabadulnod a negatív beidegződéseidről, mert ezek tönkretethetik a kapcsolataidat. A hét közepén új személy érkezik az életedbe, aki előtt egyébként sem leszel képes takargatni a valódi énedet. Jobb megelőzni a kínos pillanatokat.

RÁK

Már régóta foglalkoztat egy önvédelmi tanfolyam gondolata, de túl durvának találod, és félsz a sérülésektől. Próbáld ki a fitnesztermek kedvencét, a tae-bót. Azonkívül, hogy megtanulsz egy-két hasznos mozdulatot, az alakod is formálható. Csak olyan holmikat vásárolj, amelyeket használni is tudsz, és boldoggá tesznek!

OROSZLÁN

Nem jósolnak neked túl kellemes hetet, egy kisebb bukással kell szembenézned, ám jó, ha tudod, hogy minden vég valami újnak a kezdete, szóval ne depizz be, és ne ülj otthon egyedül! Próbáld úgy alakítani a dolgokat, hogy a napjaid jelentős részében legyen melletted valaki!

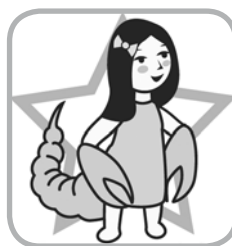
SZŰZ

Nem egészen diszharmonikus az életed, de ezt nem akarod tudomásul venni. Érdemes lenne felülvizsgálnod, hogy mely területeken kellene javítanod, és arra fókuszálni, nem az önsajnálatra. Tudod: segíts magadon...

MÉRLEG

Tökéletes boldogság – ez vár rád az elkövetkezendő hetekben, most még csak a kezdeti stádiumban van, de tapasztalni fogod, hogy mindenkihez lesz egy-két kedves szavad, frissen és kipihenten ébredsz, és véletlenszerűen kedves visszajelzéseket kapsz a környezetedből. Élvezd hát ezt az időszakot!

SKORPIÓ

Megható szituációkba keveredhetsz, a barátaid éreztetik veled, mennyire fontos vagy nekik, kiállnak melletted egy komoly ügyben. Mutasd ki a háládat, bár elvileg természetes, hogy az igaz barátok megteszik ezt az emberért, örülnek majd, ha látják, mennyire jólesett ez neked.

NYILAS

Figyelj oda az egészségedre, mert ilyenkor tavasszal a méregtelenítés miatt kissé elfoglalt lehet az immunrendszered, és nem biztos, hogy ki tudja védeni a támadásokat. Ha egyébként is az egészséges életmód szószólója vagy, csak így tovább, bár ilyenkor senkinek sem árt egy vitaminkúra.

BAK

Nem kell álarcot viselned ahhoz, hogy befogadjanak, bár ezt eleinte nagyon nehéz elhinni, de a környezeted az igazi énedet akarja, nem azt, akit játszol. Próbáld elfogadni önmagad, a hibáiddal és a pozitív tulajdonságaidal együtt, előbb-utóbb úgyis felszínre kerül, hogy milyen vagy igazából.

VÍZÖNTŐ

Kibékülhettek vagy újra feléledhet a barátságok egy rég nem látott személlyel, a sors hasonló élethelyzetbe sodort titeket, így szükségetek is lesz egymásra. A kötelező elfoglaltságokon kívül mindenképpen találkozzatok oldottabb hangulatban is, így újraterezhettek a régi, jó viszonyt.

HALAK

Szánj több időt a szórakozásra, lazításra, no és nem utolsó sorban a barátaidra, mert még azt hiszik, szándékosan hanyagolod el őket. Ha nem megy most rögtön, akkor is biztosítsd őket arról, hogy gondolsz rájuk, csak sajnós túl elfoglalt vagy. Ne ragaszkodj makacsul az elképzeléseidhez!

Itt a tavasz, elő a színes kiegészítőkkel!

Egyre több a napos órák száma, sokkal többet vagyunk kint a szabadban. Biztosan neked is jobb a kedved, s már attól is mosolyra húzódik a szád, ha valami olyasmin legeltetheted a szemed, ami színes és vidám. Alapozd meg a stílusodat te is a legcsodásabb kiegészítőkkel! A lényeg az, hogy a kiegészítőd gyönyörködtessen, s az sem árt, ha jókedvre derít.

Retroláz

A tuti befutók a csíkos, a pöttyös a tűzpiros és a virágos. Nyugodtan viselj cukormázárnyalatokat is, vedd elő a szekrényből, vagy vásárolj az 50-es, 60-as évek kultikus mintáival teletűzdelt kiegészítőket. Ha elegánsabb

hatást szeretnél elérni, válassz pasztellszíneket.

Minden, ami tűzpiros

Tavasszal a színek közül a tűzpiros lesz az, amelyet mindenképpen viselhetsz. Legyen az táska, cipő, öv, sál, napszemüveg, karkötő, óra vagy egész kicsi műtűrök.

Vibráló színek

Szerezz be vérpezsdítő, élénk színű kiegészítőket. Jöhet minden, ami pink, sárga, piros és kék, minél harsányabb, annál jobb. Főként a harisnyákon, cipőkön mutatnak jól ezek az árnyalatok. A ruházatod féktelen vibrálását pasztellárnyalatú részletekkel

tompítsd, a ruhád néhány részlete legyen natúrszínű.

Vidám hetvenes évek

Szerezd be a hetvenes évek legklasszabb bolondos kiegészítőit: sálakat, hajpántokat és kalapokat! A romantika, a hippi életérzés most visszatér.

Finom fagyaltszínek

Hatalmas karkötők, napszemüvegek, geometrikus karkötők, hosszú nyakláncok, gigantikus méretű gyűrűk... mind csodálatos fagyaltszínekben. Ha ilyeneket viselsz, az biztos, hogy édesebb leszel, mint bármelyik fagy.

Szerelmem első látásra?

Akkor történik meg veled, amikor a legkevésbé várod. Mintha áramütés érne, beleremegsz, megváltozik az egész tested. A föld felett lépdelsz, elszakadsz a valóságtól, a józan ész diktálta szabályoktól.

Szerelmem első látásra. Lehetséges ez?

Egy fiúnak 8,2 másodpercre van szüksége ahhoz, hogy első látásra beleszeressen egy lányba – állítják brit tudósok. Ha tekintete mindössze 4 másodpercig szemrevételez egy lányt, akkor az nem tett rá komoly benyomást. Ellenben ha áttöri a 8,2 másodperces „idősorompót”, már az is lehet, hogy szerelmes. A lányokra ugyanez nem érvényes. Ők ugyanis első találkozáskor ugyanannyi ideig legeltetik szemüket a másikon. Akkor is, ha vonzónak találják, és akkor is, ha nem.

A mindent elsöprő, első pillantással kezdődő szerelmem veszélyes csapdát rejthet magában. Sokan összekeverik a szerelmemmel a hirtelen támadt heves érzéseket, és úgy gondolják, életük párját találták meg.

Hogyan derítheted ki, hogy nálad működik-e a szerelmem első látásra?

- Ha az első találkozás óta folyton csak ő jár a fejedben,
- ha folyton csak a hangját szeretnéd hallani,
- ha úgy érzed magad, mint aki nem is a földön jár,
- ha az egész világot és leginkább őt a kebledre ölelnéd, akkor nem kérdés, hogy szerelmes lettél!

Mi a teendő? Hallgass az ösztöneidre, és légy boldog! De ha kiderül, hogy az érzelmek kémiaja megint boszorkánykodott veled, akkor se bánkoddj sokat! A szerelmem eufórikus élményét átélted, ennél csodálatosabb érzés kevés van, amire az emberek képesek.

Szemüveg – az arcformádhoz illően

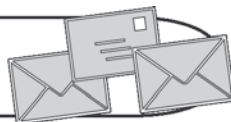

Érdekes jelenség figyelhető meg a szemüveggel kapcsolatban. Sokan kifejezetten utálják, de vannak olyanok is, akik nagyon szeretnék szemüveget hordani, mert úgy gondolják, hogy jól állna nekik. Ma már olyan sokféle keret közül válogathatunk, hogy fantasztikusan nézhetünk ki a nekünk megfelelőben.

Ha igazán jó a szemüveged, akkor rendkívül vonzó lehetsz benne. A keretet az arcformádhoz kell választanod, mert a legtöbb modellt egy-egy arcformához igazították. Azt vidd haza, amelyik harmonizál az arcformáddal.

Ha kerek az arcod, akkor egy keskenyebb, szögletesebb szemüveg nagyon jól fogja vékonyítani. Ha inkább szögletes az arcformád, akkor ívesebb, ovális keretet válassz. Figyelj arra, hogy mennyire illik hozzád a modell. Ha az arcodhoz túl széles a szemüveg, vagy túl keskeny a homlokcsontodhoz képest, akkor inkább hagyd az üzletben. Az sem mindegy, hogy milyen módon alakították ki a keretet. Ha alul drótos a keret, az jól áll azoknak, akiknek kerekesebb az arcuk, vagy kissé háromszög formájú, mert ez a szemüveg optikailag megnyújtja az arcot, lefelé enged a térben. Ha az arcod nagyon hosszú, érdemes alul keretes modellt választani, ami nem teljesen kerek, mert az már túl feltűnő lenne.

A keret vastagságára is gondolni kell. Ha felül vastag, szépen az arcra simul. De bármilyen kényelmes is az a keret, ha túl széles, esetleg keskeny, akkor az arcoddal nagyon könnyen egybeolvadhat, nem jó választás. Lényeges a keret színe is. Nézd meg, hogy vannak-e rajta díszítőelemek, s az egész összhatásban melyik szín a domináns. Olyat válassz, amilyen színű ruhákat gyakran hordasz, s passzoljon a hajad színéhez is. A szőke hajhoz például nagyon jól mutat a fekete keret, de egy arany színű is, míg egy ezüstös már túlzottan vakítana. Az üveg is lehet színes, ezt az optikussal kell megbeszélned, mert a lencse már teljesen egyénileg készül el.

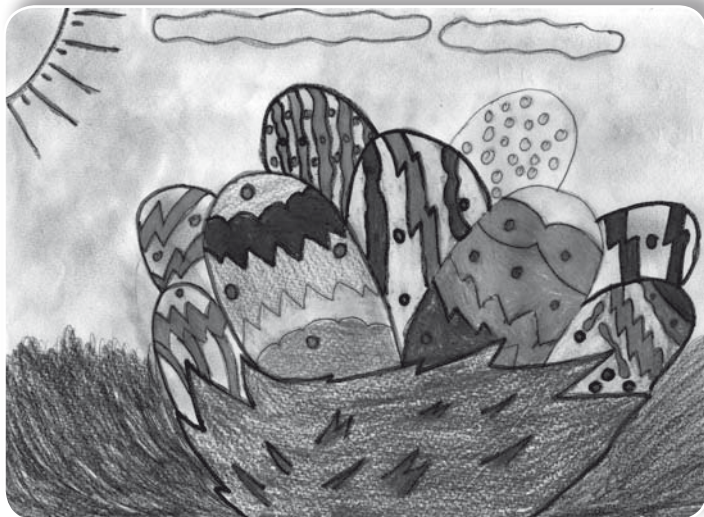

Húsvét

Húsvét napján Jézus feltámadását ünnepeljük. Minden évben más-napi napra esik. Most 2011. április 24-én lesz. Az előtte lévő héten van nagycsütörtök, nagypéntek és nagyszombat. Ezek a napokon böjtölünk, de húsvét napján szalonnát, főtt tojást és sonkát eszünk. Ezen a napon együtt van a család, és közösen ünnepelünk. Ilyenkor a szüleimtől és a nagyszüleimtől kapok ajándékot. De nekem nem az a fontos húsvétkor és más ünnepeken, hogy ajándékot kapjak, hanem az, hogy együtt egyen az egész család. Ebéd után mindenki bevonul a nappaliba beszélgetni. Mikor leülepedett az ebéd, a mama süttivel kínál meg bennünket. Nagyon finomakat szokott sütni.

Nagyon szeretem, ha együtt a család. Ilyenkor mindenki boldog.

Babić Ivett, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mészáros Adrián csantavéri tanuló rajza

Kirándulni voltam

2011. április 8-án egy érdekesnek ígérkező kirándulásra indultunk.

Első úti célunk az Avala volt. Gyönyörű látvány fogadott minket. Hosszas lépcsőzés után felértünk a csúcra. Kimondhatatlan öröm volt. Ezt követően a Kalemegdánra mentünk. A vár hatalmas és rendezett volt. Sokat fényképeztünk, és élveztük a táj szépségét. Utunk később a Planetáriumba vezetett. Itt is nagyszerű élményben lehetett részünk. A félkör alakú mennyezetre csillagokat vetítettek. Többek között a Göncölszekérről is megtudhattunk sok érdekességet. Az előadás után múzeumba mentünk. Számomra egy kissé unalmas volt, ezért inkább kimentem. Az állatkert hatalmas és gyönyörű. Kétségtelenül ez volt a kirándulás fénypontja. Rengeteg állatot láthattunk. Nagyszerű volt. Sajnos csak két óra állt rendelkezésünkre, így nem tudtunk mindent kellőképpen megcsodálni.

Ez a kirándulás volt az eddigi legjobb. Nagyon élveztük. Főleg a buszozást, hazafelé mindent megbeszéltünk, ami velünk történt. Sok olyan dolgot tudhattunk meg egymásról, amit eddig nem is sejtettünk. Már ezért megérte Belgrádot látni.

Tóth Bagi Renáta,

8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A Fábry-show-ban jártam

Egy szerdai napon arra ébredtem, hogy: végre eljött ez a nap is! Anyuval és Árpival Budapestre utaztunk a Fábry-show-ba. Délután kettőkor indultunk, de én már reggel hétkor „kukorékoltam”. Csigalassúsággal teltek az órák, már alig vártam, hogy induljunk. Még soha nem jártam Budapesten, de anyutól és Árpitól rengeteg szépet hallottam a városról.

Két órákor megérkezett értünk a taxi. Az út hosszú volt, de nekem nagyon izgalmas. Sokat nézelődtem, gyönyörködtem a tájban, és azon gondolkodtam, vajon milyen lesz Budapest. Négy óra körül érkezünk meg a fővárosba. Minden várakozásomat felülmúlta. Hatalmas épületek és rengeteg autó „üdvözölt” bennünket. Fél ótkor megérkezünk az RTL-klub épületébe, már vártak bennünket. Anyut és Árpit sokan felismerték, de én mindenkinek új voltam. Egy asszisztens egy hosszú fehér folyosóra vezetett bennünket, itt voltak az öltözők. Az egyik ajtajára ez volt írva: Utasi Árpi, mesemondó. Az asszisztens azt is elmondta, hogy a felvételt már folyik, Árpi hat órákor kerül sora. Addig foglaljunk helyet az öltözőben. Volt ott minden: üdítők, pogácsák és egy tévé, amin nyomon követhettük az adást. Helyet foglaltunk, és elkezdtük nézni a műsort. Akkor Fekete Páköval beszélgetett Sándor. Időközben megérkezett a sminkes és a fodrász, akik kezelésbe vették a testvéreimet. Mivel sok idő volt még, hogy Árpi következzen, anyuval kimentünk a folyosóra. Itt találkoztam Kovácsovics Fruzsínával és a For4dance csapatával. Anyu bemutatott nekik. Közben szünet volt, és a folyosón megjelent a házigazda: Fábry Sándor. Nagyon megörült nekünk, de főleg Árpinak. Ugyanolyan vicces ember, mint a tévében. Árpit mindenről kikérdezte, és velünk is beszélgetett. Nagyon szimpatikus ember, még autogramot is kaptam tőle. A szünet után Sándor visszament a stúdióba, mi pedig az öltözőbe. Egyszer csak valaki bekopogott. Az asszisztens volt. Megkérdezte, hogy kíváncsi vagyok-e a Barátok közt című sorozat díszletére. Persze hogy kíváncsi voltam. Innen visszafelé jövet a folyosón összetalálkoztam Fekete Páköval, aki lekezelte velem, és mondott valamit, de annyira furcsán beszélt, hogy nem értettem. Mikor beléptem az öltözőbe, ismét egy ismerő arc fogadott: Bíró Gergő. Nagyon megváltozott. A hangja férfias volt és az arcáról eltűntek a kisgyerekes vonások. Ismét beszólt az asszisztens, hogy Árpi következik. Anyuval mi a tévé elé ültünk, és végignéztük a felvételt. Sándor ismét faggatni kezdte Árpit. Mindenre kíváncsi volt. Végezetül elmesélte a medve című mesét, amin mindenki jól kacagott. A felvétel után anyukám kérdezte, hogy lenne-e kedvünk egy kis kiránduláshoz. Így a taxis a belváros felé vette az irányt. Gyönyörű Budapest, főleg este, amikor minden ki van világítva. Végül betértünk a McDonald's-ba. Megkóstoltunk minden finomságot, és teli hassal indultunk haza.

Hazafelé már nem volt olyan izgalmas az utazás, mint amikor odafelé mentünk, de nem bántam. Visszagondoltam az elmúlt órákra, és boldog voltam, hogy ennyi élményben volt részem.

Utasi Annamária,

8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Barátságteszt

Milyen barátok vagytok? Válaszolj a kérdésekre, és megtudod, mely sztárok kapcsolatához hasonlít leginkább a barátságotok.

1. Szerelmi bánatod van. Hogyan vigasztal meg a legjobb barátnőd?

- a) Átjön hozzám, és türelmesen végighallgat.
- b) Kioktat, hiszen ő már előre tudta, hogy így lesz...
- c) Nem vigasztal meg. Azt mondja, ez az én problémám.

2. Milyen programokat terveztek?

- a) Szeretünk együtt pörögni és pihenni is.
- b) Többnyire csendes beszélgetéseket.
- c) Csakis hatalmas bulikat.

3. Mindent meg tudtok beszélni?

- a) Igen, bármit!
- b) Többnyire igen, de néha különbözik a véleményünk.
- c) Rengeteg olyan téma van, amiről nem beszélünk.

4. Ugyanaz a srác tetszik meg nektek. Hogyan kezelték a helyzetet?

- a) Ez nem lehet probléma közöttünk.
- b) Egyikünk sem haragszik, ha a másiknak van sikere.
- c) Egy nem túl barátságos bokszeccs keretében.

5. Fodrásznál jártál, de az új frizurád rosszul sikerült. Hogyan reagál a barátnőd?

- a) Azt mondja, most pont úgy nézek ki, mint Pink.
- b) Megpróbál megvigasztalni egy poénnal.
- c) Kiröhög a többi barátom előtt.

6. Mivel lep meg téged a születnapodon?

- a) Biztosan saját kezűleg készít ajándékot, és tortát süt.
- b) Megveszi nekem azt a ruhát, amit régóta szeretnék.
- c) Semmivel, mindig elfelejti a dátumot.

7. A kedvenc bandád koncertezik, de nincs pénzed a jegyre. A barátnőd...

- a) ...a megspórolt pénzén jegyet vesz mindkettőnknek.
- b) ...kölsönad, mert tudja, hogy úgyis hamarosan megadom a tartozást.
- c) ...megveszi a jegyet, de később több pénzt kér érte, mint amennyiért vette.

Értékelés

**Ha a legtöbb válaszod a:
Cameron Diaz & Drew
Barrymore**

A két sztár valósággal odavan egymásért. Szinte mindenhol együtt járnak, és nincs olyan program, ahol ne együtt tűnnének fel. Persze kisebb botrányok azért akadnak, de nem mondhatjuk, hogy rossz hatással lennének egymásra, ahogy ti sem. Zsák a foltját!

**Ha a legtöbb válaszod b:
Beyonce & Solange Knowles**

Lehetséges, hogy a tesók nem voltak világéletükben legjobb barátok, mégis szinte mindenre képesek egymásért. Ez kevesebbet árt, mint használni, így ti is kiegészíthetitek egymást, és rengeteget tanulhattok a másiktól.

**Ha a legtöbb válaszod c:
Paris Hilton & Britney Spears**

Nehéz eldönteni, hogy Brit bekat-tanásához köze van-e Parisnak, az azonban biztos, hogy a szőkeség nem volt jó hatással az énekesnőre. Folyamatos botrányok tarkították közös útjukat, egészen addig, amíg elégük nem lett egymásból. Te és a barátnőd is inkább a bulikra figyel-jetek, mint a másokra.

„Kedves Bizalmas sorok!

Kérlek segíts! Nem tudom, hogyan oldjam meg a problémámat. A legjobb barátnőm fiújával kapcsolatos a gondom. Azt vettem észre, hogy az utóbbi időben többet foglalkozik velem, mint a barátnőmmel, akivel jár. Akkor van fönn a facebookon, amikor én is fönn vagyok, és mindenfélet kérdezzet tőlem, meg számon kéri rajtam azokat a fiúkat, akikről a barátnőmtől tudja, hogy tetszenek nekem. Volt, hogy kétértelmű megjegyzéseket is tett. Ha nem válaszoltam neki rögtön, akkor különféle ötletekkel jött, hogy üdvözlöhessem. Amikor együtt megyünk valahova, állandóan velem beszélget, és nézni is szokott. A csúcs az volt, hogy születésnapi ajándékot is vett nekem. Néha úgy tűnik, mintha udvarolna. Vagy csak nekem tűnik így. Engem ez nagyon idegesít, mert tudom, hogy a barátnőm bele van zúgva, és félek, hogy mit fog szólni, ha kitudódik a fiú viselkedése. Nem szeretném megbántani a barátnőmet. Kérlek, mond meg, mit tegyek!

Zoki

Ui.: Megjegyzem, a fiú nekem egyáltalán nem tetszik, csak a barátnőm miatt vagyok hozzá kedves.”

Válasz:

Kedves Zoki!

Nagyon cikis helyzetben vagy, de fel a fejjel. Ha biztos vagy abban, hogy te nem úgy viselkedtél a fiúval, hogy valamit félreérthetett, akkor nem kell aggódnod. Mindenesetre nem kell reagálnod a fiú flörtölési és sármolási kísérleteire. Itt is, mint olyan sok más élethelyzetben, segíthet, ha egyértelműen viselkedsz, és tiszta vizet öntesz a pohárba. Tehát ha legközelebb, amikor együtt vagytok vele, és ő több figyelmet szentel neked, mint a barátnődnél, hívjad meg egy „tájékoztatási” jellegű beszélgetésre. Ne gorombáskodj vele, de mond el neki, hogy te úgy látod, hogy ő egy jó fej, örülsz neki, hogy rendszeresen jelentkezik, hálás vagy neki, hogy törődik veled, odafigyel rád, de te azt reméled, hogy ugyanennyit, sőt többet foglalkozik a barátnőddel is. Így burkoltan a tudomására hozod, hogy te mit vársz el tőle. Ha egy kicsit is okos, tudni fogja, hogy fel kell hagynia az eddigi viselkedésével. Ha nem értett a szép szóból, akkor nyíltabban is elmondhatod neki, hogy téged hagyjon békén, mert különben megharagszol rá, és mindent elmondasz a barátnődnél, ami biztos, hogy nem fog neki jól tenni. Ha ez sem segít, akkor egyszerűen ne csatlakozz hozzájuk, amikor találkájuk van, és ne válaszolj az üzeneteire, kérdéseire, amit hozzád intéz. Ez már biztosan egyértelmű lesz a számára.

„Kedves Bizalmas!

Szerelmes vagyok egy fiúba, és nem tudom, hogy mondjam ezt meg neki. A barátnőm tudja, hogy szeretem a fiút, de attól függetlenül hajt rá, ami engem szörnyen zavar. Megjegyzem, neki már van fiúja, de már többször meg is csalta másik fiúkkal. Mondtam már neki, hogy hagyja békén a szimpátiámat, ő meg azt mondta, hogy nincs semmi közöttük, csak barátok. Mit mondhatnék még a barátnőmnek, hogy ne haragudjon meg rám. Nem szeretném elveszíteni mint barátnőt, mert nagyon régóta együtt vagyunk. Kérlek segíts!

Bubi”

Válasz:

Kedves Bubi!

Ha hiszed, ha nem, nem neked kell félned attól, hogy a barátnőd megharagszik rád. Nem te teszel olyan dolgokat, amik veszélyeztetik a köztetek lévő barátságot. Már utaltál arra, hogy te hogyan látod a szimpátiád iránti viselkedését, de nem vette észre magát. Nagy a valószínűsége, hogy a fiú neki is tetszik, vagy veled van versenyben, amivel ő maga sincs tisztában, hisz nagyon sok mindenben, amit teszünk az úgynevezett tudattalanunk vezérel bennünket. Sokszor igen nehéz megfajteni, hogy mi állhat a viselkedés háttérében. Feltételezhetjük, hogy nem ez volt az első dolog, amiért versenget veled. Egyértelműen mondd meg neki, hogy lépjen le a színtérről, és hagyjon neked szabad utat és teret, mert közelebb szeretnél kerülni a fiúhoz, hogy megláthassad, tetszel-e neki egyáltalán. Ha igazi barátnő, békén fogja hagyni a szimpátiádat. Viszont ha folytatja a nyomulást, akkor tudnod kell, hogy nem igaz barátnő, és hagynod kell, hogy lassan szétváljanak útjaitok, lassan véget érjen a barátságotok. Biztos, hogy akad a környezetedben egy-két lány, akivel őszinte, igaz, támogató, bizalommal teli baráti viszonyt alakíthatsz ki.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és amióta megjött a szép idő és kisütött a nap, kijöttek az arcmon a szeplőim is. Szeretnék minél előbb megszabadulni tőlük, mert nagyon zavarok. Régebben a fiúk még pulykatoznak is csúfoltak a szeplőim miatt. Van-e valamilyen krém, amivel eltüntethetem őket? Kérlek, segíts!

Szöszli”

Válasz:

Kedves Szöszli!

Tudnod kell, hogy kisgyermek- és serdülőkorban, amíg fejlődésben vagy, nem kellene a bőrödöt vegyszerekkel kezelni. A bőr jelenti a határt a test belseje és a külvilág között, el is választja és össze is köti a testet a környezettel. Hogy mennyire fontos, bizonyítja az is, hogy ha a bőr kb. 30%-a károsodik, az életünk is veszélybe kerülhet. Véd a külvilágból jövő kórokozókkal, káros sugarakkal, mechanikai és más károsodásokkal szemben. Biztosítja a szervezetnek, hogy szabályozza a testhőmérsékletet (pl. a verejtékezés által), a salakanyagok kijutását a szervezetből, és fontos érzékszerv is. Nélküle nem létezne a tapintás általi érzékelés, nem tudnánk érzékelni a nyomást, fájdalmat és a hőmérséklet-változást sem. Ezért óvunk és ápolunk kell a bőrünket.

Bármilyen fehérítés károsan hat a te korodban. Kezdetnek kend be az arcodat, egyszerű napozókrémmel, így valamennyire megóvod a bőrödöt a napsugaraktól, amelyek előhívják a szeplőket. De azt is tudnod kell, hogy a feleszületett adottságok nagyban meghatározzák azt, hogy bőrünk milyen típusú lesz. Ha a családban több szeplős van, hajlamosak vagytok a szeplősségre, és nehezen tudsz majd megszabadulni tőlük. Ezért jó lenne, ha meglátnád a szeplőkben is a szépséget. Gondolj arra, hogy mennyire szimpatikusak a szeplők. Főleg pedig arra, hogy vannak fiúk, akikre direkt vonzóan hatnak. Sőt sokan vallják azt is, hogy a szeplők különös „sármot” adnak az embernek. Azt is tudnod kell, hogy szeplőkkel is ugyanolyan sikeres és boldog személy lehetsz, mint azok, akiknek makulátlan tisztaságú porcelánbőrük van. Nem egy menő színésznőt láthatunk moziban és a tévében is, akiknek kimondottan szeplős az arcuk, kezük, sőt az egész testük is, és attól függetlenül menő színésznők, és sokan kedvelik őket.

Próbáld meg elfogadni és szeretni magadat a szeplőiddel együtt, és akkor más szemmel néznek majd rád a környezetedben élők is.

Összeesetett egymással az ész és a szív. A szív azt mondta, hogy őrá hallgatnak az emberek, az ész pedig a fordítottját állította.

Meg kell itt jegyezni, hogy nem mentek bíróhoz kideríteni az igazságot. Úgy döntöttek, hogy nem avatkoznak egymás dolgába, hanem mindketten önállóan tevékenykednek. Elhatározták, hogy próbára tesznek egy parasztot, hogy lássák, melyiküknek van igaza.

Egy hűvös reggelen a parasztunk – szokásához híven – fogott egy ekét, és kiment a földre. Épp csak elkezdte a szántást, amikor az eke megakadt egy mély barázdában. Lehajolt a paraszt, és megpillantott egy rézserleget, és benne aranyat. Elgondolkodott a paraszt: „Hogyan tovább? Hiszen ennyi kincssel még gazdag is lehetek.”

De a fejében rögtön újabb gondolat villant: „És ha a rablók tudomást szereznek róla, fenyegetni kezdenek, ha nemet mondok nekik, még meg is ölhetnek.” Így gondolkodott a paraszt a serleg fölött és egyszerre csak látja, hogy az úton jön a bíró.

„Nem az lenne a legjobb, ha odaadnám az aranyat a bírónak?” – gondolkozott a szántóvető, és futva a bíró után eredt. Utolérte a bírót, és elvezette a földjére.

De ekkor visszatért hozzá az esze. Hirtelen észbe kapott, az arannyal teli rézserleget a háta mögé dugta, és így beszélt a bíróhoz:

– Aha, hisz bíró vagy, tanult ember, nem mondanád meg nekem, hogy melyik a jobb ökör e kettő közül?

A bíró, amint meghallotta ezeket a szavakat, leszidta őt, és sarkon fordult. Elment a bíró, és elhagyta a parasztot az ész. Újból elgondolkodott, hogy – úgymond – miért nem adtam oda neki az aranyat, mit kezdek ezzel a kincssel, hová rejtem?

Így gondolkodott napestig, míg meg nem látta az úton a bírót, aki épp a faluból tért vissza a városba.

Hanyatt-homlok odaszaladt a bíróhoz, kérlelni kezdte őt, és könyörgött neki, hogy még egyszer menjen el a földjére.

Rájött a bíró, hogy valami nincs rendjén itt, beleegyezett, és elment a szántóvetővel. Amikor odaérték, megint visszatért az ész a paraszthoz, aki büntudatosan elmosolyodott, és így szólt a bíróhoz:

– Az Istenre kérek, ne haragudj meg, de nézz a földemre, és mondd meg: a tegnapi vagy a ma fölészántott föld nagyobb-e?

Ezúttal úgy gondolta a bíró, hogy valószínűleg egy kicsit becsípett a paraszt, elmosolyodott, és elment. Ebben a szempillantásban elhagyta a parasztot az esze. Szótlanul leült a mező szélén, és nem tudta, mitévő legyen.

– Uram! – kiáltott fel hirtelen a paraszt kétségbeesésében. – Miért nem adtam oda a bírónak ezt a kincset? Hová rejtsem, hogy ne találják meg a tolvajok?

Egy kis gondolkodás után abba a zsákba dugta az arannyal teli serleget, amiben az enivalót hozta reggel. A hóna alá vette a zsákot és gyorsan hazament.

Az ész és a szív

– Asszony – kiáltotta már az ajtóban a paraszt – hamar kösd be az ökröket, adj nekik egy kis szénát, én megyek a bíróhoz.

Észrevette az asszony, hogy egy zsákot rejteget a férje, és elhatározta, hogy megtudja, mi van benne.

– Nem asszony dolga befogni az ökröket – mondta a felesége –, már az is elég nekem, hogy én látom el a juhokat és a teheneket. Inkább te magad menj, és kösd be az ökröket, aztán mehetsz, ahová akarsz.

Otthagya a paraszt a zsákot a serleggel, és elment, hogy betereleje az ökröket az istállóba. Amíg az ökrökkel meg az ekével bajlódott, a felesége kinyitotta a zsákot, meglátta benne az arannyal teli serleget, kivette és követ tett bele. A férfi, miután bekötötte az ökröket, fogta a zsákot és elsielt egyenest a bíróhoz.

– Ajándékot hoztam neked, fogd – mondta a paraszt a bírónak.

De mikor kioldozta a zsákot a bíró, elképedt a paraszt. Megharagudott a bíró, és úgy gondolta, hogy valami rosszban sántikál a paraszt, és megparancsolta, hogy rögvess vessék a tömlőbe, és még két embert is állított melléje, hogy beszámoljanak neki arról, hogy mit fog tenni és mondani... A paraszt a tömlőben ülvé dűnyögni kezdett, és a kezével mutogatott, hogy – ilyen meg ilyen méretű volt a serleg, ilyen volt a füle, a formája, és ennyi meg ennyi arany volt benne.

A börtönőrök rögtön jelentették a bírónak, hogy – így meg úgy a kezével mutogatott, de beszélni nem beszélt semmit.

A bíró megparancsolta, hogy vezessék eléje a parasztot:

– Mondd el, hogy mit mutogattál a börtönben?

Újból észhez tért a paraszt, és ravaszskán mosolyogva ezt felelte a bírónak:

– Téged méricskélek – ilyen a fejed, a nyakad ilyen, ilyen a hasad, a szakállad pedig pont ilyen – és azon gondolkodtam, hogy neked, vagy a szakállas kecskének nagyobb-e a szakáll.

A bíró dühbe gurult, és megparancsolta, hogy akasszák fel a parasztot. Hurkot dobtak a nyakára, a paraszt pedig könyörögni kezdett:

– Nem kell engem felakasztani, vezessetek engem a bíróhoz, és elmondok neki az igazat.

A bíró elé vezették.

– Mondd el az igazat, jobbágy! Hallgatlak! – mondta a bíró.

– Nincs mit mondanom neked. Ha nem vették volna le a nyakamról a hurkot, bizonyára meghaltam volna. Ez hát a nagy igazság – felelte békésen a paraszt.

Elnevette magát a bíró, és hazaengedte a parasztot. Az ész és a szív pedig megbánták, hogy külön-külön tevékenykedtek, és úgy döntöttek, hogy ezután mindent együtt fognak csinálni, mivel megértették, hogy az ész és a szív, a szív és az ész együttesen teszi emberré az embert.

Örmény népmese

Fordította: Dabi Mária Rozália

Húsvéti állatok

**Mit jelképeznek a húsvéti
állatok, vagyis a csibe,
a bárány és a nyúl?**

A csibe

Sok városi gyerek számára ritka élmény lehet egy kiscsibe hagyományos kikelése a tojásból. Az új élet, a megújulás jelképét őrzi a tojásból kibújó húsvéti csibe, melyet képeslapokon díszítőelemként láthatunk mostanság. Gyakran kosárban ülve – hiszen a kotlóstyúk kosáron ülve költött –, s nemegyszer több tojással körülvéve. Gyakori a levelezőlapokon a tojásra festett madár, vagy a kotlóst és csibéit együtt ábrázoló kép. Tehát a kiscsibe a tojással együtt a megújulás jelképe.

A bárány

Kevesen tudják, hogy egykor a húsvéti bárányak rituális szerepe volt. Ma már nemigen fogyasztanak bárányhúsból készült ételt húsvétkor, ám a húsvéti sonka szinte elmaradhatatlan eledel. A húsvéti bárány mint jelkép egyrészt kapcsolatba hozható azzal, hogy a bárányok tavasszal jönnek a világra. Másrészt a legfontosabb szerepe mégiscsak abban rejlik, hogy Jézus Krisztus áldozati bárányként halt kereszthalált. Ezért nevezik őt a keresztyének a mai napig Isten bárányának.

A nyúl

Ma sok-sok gyerek abban a tévhitben él, hogy a nyuszi hozza (esetleg kotlós módjára tojja) a húsvéti ajándékot, amit – ahol csak mód van rá – a szabadban elkészített kis fészekben, kosárkáiban helyez el. A húsvéti ajándékhozó nyúl érdekes és furcsa hagyománya német földről honosodott meg hazánkban a múlt században. Eredetére meggyőző magyarázatot a német kutatók sem tudnak adni. Egyszerű tévedésre gyanakszhatnak: eszerint a tojáshozó császármadár, a Haselhuhn nevének lerövidülése volna a nyúl jelentésű Hase, ami a húsvéti nyuszi karrierjét elindította.

ZSIBONGÓ

Húsvéti tojásfestési ötletek

Ezek a dekoratív díszítések egyszerűen elkészíthetők.

Minták zsírkrétával

Hozzávalók: főtt tojás, színes zsírkréta-készlet, tojásfesték.

Először rajzoljunk mintákat a főtt tojásra zsírkrétával. Több színt is használhatunk. Tegyük bele a tojásokat a festőlebe, hagyjuk benne egy picit, annyira, amennyire intenzív színeket szeretnénk, majd rakjuk ki őket egy papírtörőre, hogy megszáradjanak, és kész is! Ahol a zsírkrétával vonalat húzunk, ott nem fogja be a festék.

Tojásfejek

Hozzávalók: főtt tojás, tojásonként egy pár mozgó szemecske, mini pomponok az orroknak, papíragasztó, tubusos, glitter zselés festék vagy tubusos üvegfesték, ceruza, filctoll.

Tegyük a tojást egy üres tojástartó tetejére. A zselés festékekkel készítsük el a fejcskék haját, illetve sapkáját. Ha a lányfejeknek masnit is szeretnénk, akkor azt előbb rajzoljuk meg, színezzük ki, vágjuk ki, és a zselés, vagy a szintén kidomborodó üvegfestékekkel készített frizurába állítsuk bele a száradás előtt. Ezután ragasszuk fel a szemeket és a pomponokat orrnak. Filctollal rajzoljuk meg a szájakat is! Ceruzával satírozhatunk egy kis arcpírt is az orcákra, ha sápadtnak érezzük a tojásfejecskéinket.

Kőtojások

Hozzávalók: főtt tojás, akrilfesték vagy tempera (lényeg, hogy fedő legyen), szivacs, kis műanyag tálka palettának, kis tálka tiszta víz.

Tegyük a tojást üres tojástartó doboz tetejére. Vágjuk fel a szivacsot annyifelé, ahány színnel szeretnénk festeni. Mártuk bele a szivacsot a vízbe, és jól facsarjuk ki. Aztán nyomjunk a tálkába egy kis festékpöttyöt, dörögöljük bele a szivacsot, és puhán nyomkodjuk rá a festendő tojásra. Ha megszáradt a tojás, megfordíthatjuk, és a másik oldalát is megfesthetjük. Több színnel is dolgozhatunk. Ha színes alapra szeretnénk kezdeni, akkor tegyük a tojásokat először festőlebe.

Sok örömet a tojásfestéshez!

Locsolóversek

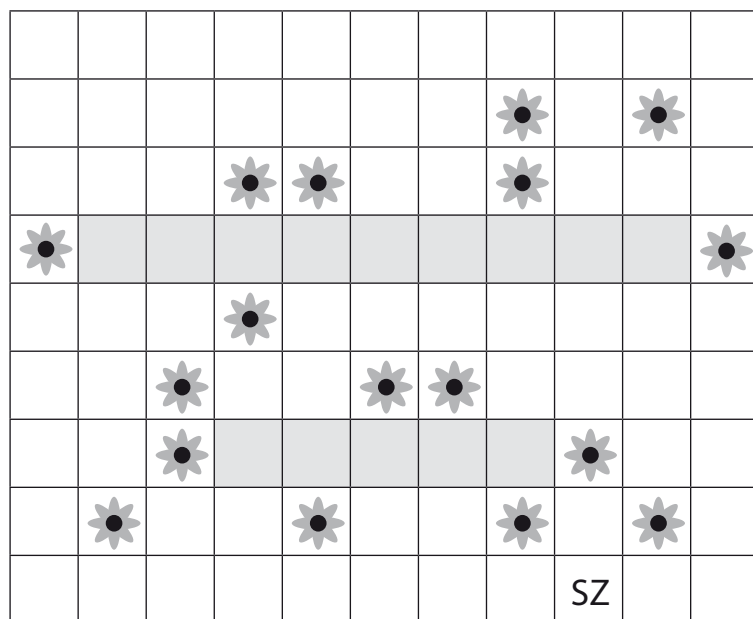
*Én kis kertészlegény vagyok,
Rózsavízzel locsolkodok.
Úgy locsolom a lányokat,
Mint kertész a virágokat.*

*Kelj föl párnáidról, szép ibolyavirág,
Nézz ki az ablakon, milyen szép a világ!
Megöntözlek szépen az ég harmatával,
Teljék a tarisznya szép piros tojással!*

*Ajtó mellett állok,
Piros tojást várok.
Ha nem adják párjával,
Elszökök a lányával!*

*Kerek erdőn jártam,
Piros tojást láttam,
Bárány húzta rengő kocsin,
Mindjárt ideszálltam.
Nesze hát rózsavíz,
Gyöngyöm, gyöngyvirágom.
Hol a tojás, piros tojás?
Tarisznyámba várom!*

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Húsvét másnapját, azaz a locsolkodás napját nevezik így sok vidéken. Hogy hogyan, megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AD, DÓ, ET, ÉL, ÉSZ, KU, LE, LU, ME, PA, RI.

Hárombetűsek: ADA, ARR, FIF, RFS, SAS, TRI, VAS.

Négybetűsek: BÓLÉ, ERNŐ, ÉHES, NKÖR.

Ötbetűsek: DRUKK, FŐNÖK, IMRIS, SEPER, TRAVA, VADON.

Hatbetűs: JERTEK.

Hétbetűsek: DEMETER, ÓRAREND.

Kilencbetűs: NYUSZIFÉSZEK.

Tizenegy betűsek: A HÍMESTOJÁS.

Betűrejtvények

1
SZ RL

2
BD J
Ö

3
3,14 RI

4
U

Skandináv rejtvény (15.)

Rejtvényünkben megtalálhatod, mely finomságok kerülnek a húsvéti asztalra.

NEM HIMNEMŰ FRANCIA- ORSZÁG	...SZOMJAN HIBÁZOTT	TARTÓ KÉN	OKIRAT GYŰJTŐ- BOMBA	OLASZ TŰZHÁNYÓ BELGA FOLYÓ	BOJ BETŰI ARRA A HELYRE TESZ	
-NÁL, ...	MÓKUS	HETEK ...	IZGALMAS TÖRTÉNÉS MŰLT IDŐ JELE	PERU ELEJE	2. SZEMÉLY	AJTAY ANDOR
BŐR	ROSSZ ELŐJEL ILYEN AZ ÖREG KÉZ	TÓPARTI ÉLŐSKÖDŐ	LÉT FORDÍTVA NÉMET NÉVELŐ	1050 ATMOSZ- FÉRA	EZ	LANTÁN
DEHOGY NAGY PAPAGÁJ	ZENEDARAB ELME	FÉRFINEV ÁLLATLAKÁS	NAGYAPA ÜTEM ELEJE	1000 KÖTŐSZÓ	SZERB IGENLÉS ITTRIUM	
FOGÁT HASZNÁL- JA-E?						

Keresztaszavak

			S	M	C			
			Á	E	S			
			R	R	A			
T	E	N			L	I	C	E
P	A	R		D		CS	O	M
N	Y	E	R			É	N	Y
Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy függőlegesen is, és vízszintesen is értelmes szavakat kapj.			I	K	E			
			G	Ú	S			
			Ó	T	E			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy-
függőlegesen is,
és vízszintesen is
értelmes szavakat
kapsz.

Minirejtvény

1	2	3	4		
5					
		6			
7	8				
9				10	
11				12	

Vízszintes sorok:

1. Illatos virág, 5.
Azonban, németül,
6. ... Károly magyar
író, 7. Svéd férfinév,
9. Kockáztatott
pénzösszeg, 10.
11. Űrmérték,
Énekelő szócska,
12. Lángol.

Függőleges
sorok: 1. Kacagás,
2. Fél ábra, 3.
Idegen férfinév, 4.
Csavar, 8. Dinnyén
vágott nyílás, 10.
Folyadék.

Számjáték

		6		4				
	9		1			6	4	
8					2		7	
3					8	9		
	2		4	1			5	
5							1	
4					3			1
9				7		4		
		5			4	7		

Töltsd ki az ábrát 1-től 9-ig terjedő számokkal úgy, hogy minden négyzetben és minden vízszintes és függőleges sorban, ha összeadod őket, az eredmény 45 legyen.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

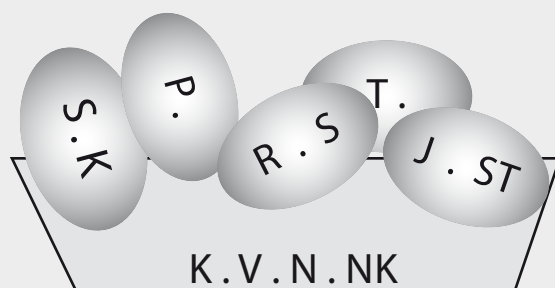
1 NY	2	3	4	5

Függőlegesen:

1. Nem téli,
2. Beszél a kutya,
3. Mond valamit,
4. Muzsika,
5. A beleegyezés szava.

A kiemelt sorban:
nincsen húsvét nélküle.

Tojásrejtvény

A tojások feliratairól eltűntek a magánhangzók. Pótold őket!

A 14. szám megfejtései

Keresztrejtvény

Jurij Gagarin szovjet űrhajós

Betűrejtvények

1. emberszerető, 2. csupasz, 3. feleség, 4. menü

Anagramma

réti boglárka

Számos dominó

54 – a felső három számjegyű számok első és
harmadik számjegyét összeszorozzuk, majd
hozzáadjuk a második számjegyet, s már meg is
van az alsó szám.

Szófejtő

TÁR

Minirejtvény

ikrek

Népdalrejtvény

1. levél, 2. kökény, 3. alma

A 13. skandináv rejtvény megfejtése:

MOCSÁRI GÓLYAHÍR,
FODROS GÓLYAORR

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Ebben a pillanatban megnyílik alattuk a padló,
és...

Az én eszemen akartatok túl-
járni? Nyomorultak!

182

183

Jó uram, élsz-e még?

Innen szabaduljatok, ha tudtok!

184

Vigyázz, medve!

Egy! Hol eszi a fene a másik
dögöt, Golubán?

185

No, sárga lett a gatyátok, fiúk?
A medvék barlangjában is dol-
goztam. A Maros partjára vezet
a vészkijárat.

186

Mire jutunk a
lovaink nélkül?

187

Küsgergő vállalkozik rá, hogy visszamegy a
várba. Van itt olyan felfordulás, hogy senki
sem figyel rá.

Vége van az ifiúrnak! Lépe,
mája leszakadt! Az az átok Fe-
kete Lovag leverte a veséjét!

Megszöktek a medvék
barlangjából is!

188

Mindenki lóra! Ezer aranyat
adok a Fekete Lovag fejéért!

Folytatjuk

Vulkántúra

Vezúv, Etna, Stromboli...

Ezúttal egy olyan olaszországi utazásról szóló beszámolót olvashattok, melynek tervezett fő attrakciója néhány vulkán (Vezúv, Etna, Stromboli, Vulcano) megtekintése volt.

...Nápolyba érve megaludtunk, majd elindultunk a Vezúvhoz. A parkolótól 15-20 percet kellett felfelé gyalogolni a bejáráshoz. Szerencse, hogy a vulkánok közül először ide jöttünk el, mert a többi után a Vezúv bizony csalódás lett volna. Délután mindenki nyugodtan végigjárhatta Pompei romterületét, ahol szükség is volt az időre, este kilenc felé így is az örök hajtottak ki minket.

Másnap az út egyik fénypontja következett: Capri szigete. Keskeny utakon, néhol egy-egy városkában némi forgalmi dugót okozva értünk el Sorrentóba, ahol kiderült, hogy csak a szárnyas hajóra van jegy. Ez majdnem kétszer annyiba került, mint a normál komp, viszont cserébe több időnk maradt a szigetre.

Capri kikötőjéből (Marina Grande) busszal egyből Anacapribá mentünk, onnan libegővel fel a Monte Solaróra. Fentről csodálatos kilátás nyílt a szigetre, igaz, a párás levegő miatt a Faraglioni-szirtek csak halványan látszottak. Anacaprin keresztül visszabuszoztunk Capri központjába. Innen a sziget keleti szirtfokán lévő Tiberius-villa romjaihoz sétáltunk ki – az öreg tudta, hol kell palotát építenie. Ezután vissza kellett jönnünk egészen a városig, hogy rátérhessünk az újabb séta útvonalára, amely a természet alkotta nagy sziklakapuhoz, az Arco Naturaléhoz vezetett.

A következő nap jobbra utazással telt el, nagyon szép tengerparti úton haladtunk délre. Egyetlen megállónk Paestum görög romterülete volt, ahol három nagy templom maradt meg viszonylag épségben. A reggeli fürdés után haladtunk tovább a tengerparton

délre, egy helyen megálltunk fotózni a Szicíliaval szemben lévő Scilla szikláját, és látszott a távolban Stromboli szigete is. Villa S. Giovanniból kompoltunk át Messinába, ahol egy rövid sétát tettünk (Dóm, Orion-kút) a vasárnap kora délután teljesen kihalt városban.

Kissé felhős időben értünk Vulcano kikötőjébe (Porto di Levante). Itt a tengerparton lévő kis dagonyázóhoz mentünk, és míg a csoport egyik fele fürdött, a másik elindult a 293 m magas kráter megmászására. A kráter szélén több helyen sűrű oszlopokban tör fel a kénese gőz, néhol vigyázni kellett, hogy gyorsan túljussunk a fullasztó szakaszokon. Egyébként fentről a kilátás is nagyon szép volt. Mire visszaértünk a partra elkezdett szemerkélni az eső, így igazán kellemes volt bemenni a tengerbe, ahol a parthoz közel a kövek között feltörő forró gázok hatására igazi pezsgőfürdőben érezhette magát az ember, és ha meguntá, ott az iszapos dagonyázó.

Másnap délelőtt a fürdésen kívül obsidiángyűjtés volt a program, majd dél körül a tegnapi busszal visszamentünk Lipariba. A hajónk egyébként Stromboli előtt három helyen, Vulcano, Salina és Panarea szigetén is kikötött. Délután 6 óra körül kötöttünk ki Strombolin, és a csapat nagy része elindult fel a vulkánhoz. Először a városban vezetett az út, és itt egy helyi vezető pattogására le is állított minket két fiatal carabinieri, mondván, hogy tilos fent aludnunk, nálunk meg láthatóan ott voltak a hálósákok.

Az ösvény a Piscitá nevű településtől kezdett emelkedni, és bizony igen megizzadtunk, mire szürkültre felértünk mintegy 900 méteres magasságba. Fent rengeteg ember és erős, hűvös szél fogadott, de a kitörések látványa egy időre feledtette a nehézségeket. Sajnos a szél olyan irányból fújt, hogy a füst egy idő múlva teljesen eltakarta a krátert, és csak a kitörések robaját hallottuk. Ezért sokan úgy döntöttek, hogy inkább visszaindulunk, remélve, hogy lejjebből jobban látszanak majd a kitörések. A lefelé vezető út a zseblámpák fényében bizony nem volt könnyű, viszont

lentől valóban láttunk néhány igazán szép kitörést, olyat, amelyet előzőleg otthon elképzelt az ember. Hajnali kettő körül értünk le a partra, és némi keresgélés után találtunk egy védett kis strandot, ahol hálósájkainkban nyugodtan aludhattunk reggelig.

Vége: irány az Etna! Az előző évi kitörés elvitte a felvonót, így az 1900 méteren lévő parkolótól most kisbuszokkal lehetett felmenni 2700 méterig, potom 45 euróért. Sokan azonban inkább a gyaloglást választottuk, és mintegy 4 és fél óra alatt értünk fel a 3250 méteren lévő Bocca Nuova és a Crater Centrale kráterekig, ahonnan most is rendesen dőlt a füst. A lefelé vezető út két órát vett igénybe, az utolsó szakaszon most is a volt csákányos felvonó oszlopai között jöttünk le.

Jón-tenger partján haladtunk tovább, Capo Spulicónál egy kis vár, a Castello di Rosato mellett mentünk el – sajnos itt sem álltunk meg. Hosszabb sétát csak Taranto óvárosában tettünk (dóm, Castel San Angelo, szűk sikátorok, lepusztult házak). Másnap reggel Alberobello városát jártuk be, majd egy megálló következett Melfiben. Ez egy dombra épült hangulatos kisváros, tetején erőddel. Innen a Monte Vulture krátertavai következtek (Lago Occhiali), a kisebbiket körül lehetett sétálni, a nagyobbikban pedig fürödni lehetett.

A következő reggel a Rieti-Terni igen szép útvonalon haladtunk, sajnos Terninél a Cascata delle Marmore nevű vízesésnél nem tettük meg a kb. 1 km-es kitérőt, így csak a buszból vethettünk egy futó pillantást a vízesésre. Assissiben viszont megálltunk, és ez talán a leghangulatosabb kisváros volt az egész út során, ahol természetesen megnéztük a Giotto freskóival díszített San Francesco templomot. Utolsó megállónk Ravenna volt, az idő miatt a búcsúfürdést egy rövid városnézésre cseréltük fel.

A szokásosnál talán kevésbé hajtós, de nagyon szép túra volt, különösen a szigetek (Elba, Capri, Vulcano, Lipari, Stromboli) jelentek nagy élményt.

Út.

Vezúv

Pompei

Stromboli

Irány az Eurovíziós Dalfesztivál!

A mikor Wolf Kati hatévesen, copfos kislánként elénekelt a Vuk rajzfilm betétdalát, még senki sem gondolta, hogy meglelt nőként Magyarországot képviseli majd az Eurovíziós Dalversenyen. A Vuk után sokáig nem lehetett hallani felőle, de mint utólag kiderült, nem ült a babérokon. A hangját képezte és családot alapított. A köztudatba újból a nagy sikerű X-Faktor című műsorból robbant be, miután Nagy Ferő beválasztotta a csapatába. Élete tehát az X-Faktor előtt is a zene körül forgott, számos zenekarban énekelt, mégis a 35 éves főállású anyja addig halogatta, hogy nagy nyilvánosság előtt is megmutassa tehetségét. Habár sokan Geszti Pétert okolták, amikor kiesett az X-Faktorból, a sokoldalú mentor a verseny után sem hagyta magára az énekesnőt. Wolf Kati képviseli majd Magyarországot az 56. Eurovíziós Dalfesztiválon, amelyre Düsseldorfban kerül sor május 14-én. A fesztivált döntőjét két elődöntő előzi meg, május 10-én és 12-én. Dalához pedig Geszti Péter írta a szöveget. Az alábbi interjúból megtudhatsz ezt-azt Wolf Katiról és a dalversenyről.

– Sztárnak érezted magadat már akkor, amikor hatévesen a Vukot énekelted?

– Egyáltalán nem, én csak elénekelttem egy kedves dalt, és ennyi. Akkoriban nem volt divat sztárként kezelni a kis előadókat.

– Az éneklésen kívül mivel foglalkoztál?

– Irodai munkákat végeztem, titkárnő és asszisztens voltam több helyen. Főállásban viszont anyja vagyok, a nagyobb gyerekeim már ovis, a kisebb egyéves.

– Mit változtatnál Magyarországon zenei életén?

– Nagyon fontosnak tartom, hogy a színvonal minél magasabb legyen, és nagyobb teret kapjon az élő zenélés. Az teljesen mindegy, hogy egy szól hangszerről vagy soktagú együttesről van szó. A közönség szereit az élő zenét, a jókedvű és lelkes előadócsapatokat. Pipa vagyok viszont a gagyi zenére, és ez nem stílusfüggő.

– Kik a kedvenc előadód, együtteseid?

– Sokan vannak, például Whitney Houston, Barbra Streisand, Queen, Peter Cetera, Earth Wind and Fire, Michael Bublé stb.

– Idegesít-e, hogy Celine Dionnal hasonlítanak össze, sőt egyesek a másolatának tartanak?

– Nem, mert én csakis magamat adom. Ha rólam valakinek Celine Dion jut eszébe, az számomra csak dicsőség, mert jelenleg ő a legnagyobb énekes.

– Mit jelent számodra az éneklés?

– Az énekléssel fejezem ki magamat, a gondolataimat, az indulataimat, az érzéseimet, a humoromat, a rossz napjaimat, és a jókat is. Mindent, ami bennem van. Nem vagyok szószátyár, nem tudom elmesélni, író sem, hogy leírjam, sem festő, de el tudom énekelni. Ez az én kifejezésformám. Sok éve énekelek, és csak úgy tudok teljes lenni lelkileg is, ha rendszeresen színpadra állok, és kiénekelem magamból az érzéseimet. A fellépések rengeteget kiszed-

nek belőlem, de ugyanakkor sokszorosan feltöltenek.

– Bírod-e a felfordulást, ami körülötted van?

– Igen, az X-Faktorba is azért jelentkeztem, mert hiányzott a sürgés-forgás.

– Mit éreztél, amikor kiderült, hogy te fogod képviselni Magyarországot az Eurovíziós Dalfesztiválon?

– Nem lehet szavakba önteni, büszkeséget és végtelen örömet.

– Meghallgattad más országok versenydalait?

– Kicsit babonás vagyok, úgyhogy nem. Azt szeretném, hogy a helyszínen alakuljon ki egy friss benyomás róluk. Az X-Faktorban is így csináltam, nem hallgattam meg előre a versenydalokat, csak már élesben. Ez a módszer bevált akkor, remélem, most is így lesz.

– Nagyméretű fesztiválról van szó. Izgulsz emiatt?

– Nagyon, de valójában mindig izgulok, ha színpadra lépek. Szerintem nem létezik olyan, hogy valakinek egy csepp lámpaláza se legyen.

– Hogyan készülsz a dalversenyre?

– Ugyanúgy, mint a többi fellépésemre. Igyekszem annyira begyakorolni az éneket, hogy mire a színpadra kerülök, zsigerből jön. Próbákat tartunk, megalkotjuk a színpadi show-t, és az addigi fellépéseken már az eurovíziós változatot énekelem. A színpadi létszám korlátozott, hat ember tartózkodhat fenn egyszerre, ezért úgy kellett mindent összeállítanunk, hogy táncosok is legyenek, de az énekes rész is összeálljon.

– Ki döntötte el, hogy a dal vegyesen szóljon angolul és magyarul?

– Közös döntésről van szó. Olyanokkal tárgyaltunk erről, akiknek sok tapasztalatuk van az Eurovíziós Dalversennyel kapcsolatban. Szeretnénk, ha a dal mondanivalója a külföldiekhez is eljutna, de nem szerettük volna a magyart sem kihagyni.

– Hogyan szeretsz jobban énekelni, magyarul vagy angolul?

– Magyarul, mert szerintem mindenki a saját anyanyelvén tudja legjobban kifejezni az érzéseit.

– Mit szólna ahhoz, hogy egyes becslések szerint esélyes vagy az első helyezésre?

– Nem foglalkozom az jövődölésekkel, azaz sem, hogy mennyien nézik a versenyt. Kértem is az ismerőseimet, hogy ilyen adatokkal inkább ne idegesítsenek. Majd eldől minden Düsseldorfban, remélem nem okozok csalódást a rajongóimnak.

– Kaptál-e kedves ajándékokat a rajongóidtól?

– Igen, kettő nagyon a szívemhez nőtt, de mindegyik nagyon kedves számomra. Az egyik egy kis doboz, amin fotók vannak, ezeken ketten vagyunk rajta a rajongómmal, de kaptam egy szerencsehozó figurát is.

– Szeretted még a csokit?

– Nagyon, továbbra sem mondok le róla, és mindig megengedek magamnak egy kicsit a kávé mellé.

What About My Dreams vagyis Szerelem, miért múltsz? angol–magyar, vagyis eurovíziós változatának szövege, amely Geszti Péter és Johnny K. Palmer közös munkája. Zeneszerzők: Rakonczai Viktor és Rácz Gergő

*I always stood behind you always close
stood by your side no matter what the cost
and I always was there for you when you called
should I live all my life for only your cause*

*What about my life
What about my dreams
What about how I feel
What about my needs
I cant hold back, I cant go back, I must be free
What about how I feel
What about my life
I cant / hold back / no more*

*Tíz lépés, száz lépés távolság kell
Nem számít merre, csak el tőled, el
Mit mondhatnál, mit mondhatnék, elkoptunk
rég
Szemeinkből nézd, hova tűnt a fény...*

*What about my life
What about my dreams
What about how I feel
What about my needs
I cant hold back, I cant go back, I must be free
What about how I feel
What about my life*

*I / cant hold back / (gonna live my dreams)
I / wont go back / (oh, my dreams)
I need to be / (gonna live my life)
All i can be
I / cant hold back / (I can't go back)
I / wont go back / (I must be free)
I need to be /
All I can be*

A Belgrádban megrendezett szerb nemzeti döntőn (Tri pa jedan Dizeldorf 2011) aratott győzelmével Nina képviselheti országunkat a 2011-es Eurovíziós Dalversenyen, Düsseldorfban. Az RTS (állami televízió) a Kovács családot (az ex-KorniGrúpa Kornelije Kovačot és két lányát) kérte meg a dalok megírására, és a három résztvevő közül közel 14 000 szavazattal Krisztina Kovács dala győzött.

Ez egy családi verseny volt, a három szerző, három különböző zenei irányzat elkötelezettje, így hát a dalok is különböző stílusúak voltak. A Kovács család nem működött együtt a dalok előkészítésében, és betartották az egészséges konkurencia szabályait. Az RTS választása azért esett erre a három művészre,

Szerbia az Eurosongon

Ciča zima i svud je po zemlji led
Baš sam imala težak dan
Ljudi čudni su, niko ne zna za red
Kući vučem se umorna

I dok kopam po tašni da pronađem kjuč
Već na ivici nerava
Moje sunce, moj mesec i zvezdice sve
Moj muškarac mi otvara, moj je čovek na vratima

REF.
Istog trena vredim kao hiljadu žena
I njemu sam lepa i jaka k'o stena
I kad me grli znam da sve je u redu
Čovek je čaroban

Sve moje mrakove u proleće boji
Otkad me voli ja uspravno stojim
I njemu ja sam dobra baš kakva jesam
Čovek je čaroban

Zbogom tugo i zdravo osmehu moj
Sreća sa njim se doselila
Tako topao, nežan i predivno svoj
Samo meni on pripada

Dugo pričam da moj je najbolji drug
S nim se smejem k'o blesava
Ljudi mi kažu nisu videli par koji tako isijava
Naša ljubav je zarazna

REF.
Sada znam vredim kao hiljadu žena
I njemu sam lepa i jaka k'o stena
I kad me grli znam da sve je u redu
Čovek je čaroban

Sve moje mrakove u proleće boji
Otkad me voli ja uspravno stojim
I njemu ja sam dobra baš kakva jesam
Čovek je čaroban

mert eddigi munkájuk és elért eredményeik elismertek egész Szerbiában és külföldön is. Kovács Kornél (édesapja magyar és hegedűművész volt, édesanyja szerb és az opera kórusában énekelt) 1968-ban megalapította a KORNÍ GRUPA nevű együttest, melynek tagja volt 1974. december 1-ig, amikor az együttes feloszlott. Az együttesben több énekes is megfordult, Dado Topić (1969–1971) és Zdravko Čolić (1971–1972) is. A Korni Grupa együttesrel 1974-ben Jugoszláviát képviselték az Eurosongon, és az akkori állapotoknak megfelelően a fellépők nem kaptak különkülön öltözőt, hanem valakivel osztozkodtak. Kovács Kornél és együttese az ABBA-val került egy öltözőbe. Egyébként a két lánytól, Alexandrától és Krisztinától sem idegen az ESC Színpad, ők ugyanis 1991-ben Rómában BABY DOLL vokalistái voltak.

Danica Radojčić, művésznevén Nina (Belgrád, 1989. május 27. –) szerb énekesnő. Zenei

általános iskolába járt, ahol szólóénekkal és zongorával emelt szinten foglalkozott, és középiskolai tanulmányait is ezen a vonalon folytatta. Jelenleg harmadéves gyógyszerészhallgató. Számos zenei fesztivált nyert meg, Szerbia mellett Angliában és Bulgáriában is.

2010 februárjában alapította meg saját együttesét, Legal Sex Department néven. Valódi karrierjéhez a YouTube adta a kezdőléket – ide töltötte fel azt a videóját is, amely alapján Krisztina Kovács minden további nélkül őt választotta ki dalának nemzeti döntős előadására. Érdekesség, hogy Nina egyik kedvenc előadója Duffy, de az alternatív zene sem áll távol tőle.

Nina tehát az Eurosongon a Čaroban (Csodás) című számot fogja énekelni szerbül. A dalhoz készült angol nyelvű verzió, melynek címe Magical, fordítása pedig megegyező a szerb daléval. A dalt 2011. május 10-én az első elődöntőben hatodikként fogja előadni.

A dal szerb és angol változatát a következő két hétben letölthetitek innen:

<http://geza.jopajtas.info/ccc/Nina-Magical-EN.mp3>

<http://geza.jopajtas.info/ccc/Nina-Magical-SRB.mp3>

1817-ben, Robert Owen gyártu-
lajdonos megfogalmazta és
közzétette a munkások követeléseit, köz-
tük az addig 10–14 órás munkaidő nyolc
óraóra csökkentését. Több kisebb tünte-
tést, illetve sztrájkot is tartottak, hatására
1847-ben a nők és gyerekek munkaidejét
10 órában maximalizálták Nagy-Britanniá-
ban és gyarmatain.

1856. április 21-én sztrájkba léptek az
ausztráliai Melbourne városában a kőmű-
vesek és építőmunkások, s a parlament
elé vonulva követelték a nyolcórás mun-
kaidő bevezetését. Akciójuk sikerrel zá-
rult, a rövidebb munkaidő ellenére még a
fizetésük sem lett kevesebb. Angliában a
10 órás munkaidő az 1870-es évekre vált
általánossá.

1866-ban az I. Internacionálé (a mun-
kásság szervezeteinek első nemzetközi
egyesülése) genfi kongresszusán alap-
elvként fogadták el: „A kongresszus a
nyolcórás munkanap bevezetését az első
lépésnek tekinti a munkásosztály felsza-
badulása felé.”

1884-ben az Amerikai Munkásszö-
vetség (AFL) chicagói kongresszusán azt
ajánlotta a törvényhozóknak, hogy 1886.
május 1-jétől az országban mindenütt
vezessék be a nyolcórás munkanapot.
Sztrájkot és felvonulást hirdettek erre a
napra, melyben 350 ezren vettek részt.
Milwaukee-ben a rendőrök a tömegbe
lőttek, kilencen haltak meg. Az állami al-
kalmazottak számára bevezették a nyol-
córás munkanapot.

A munkások, valamint a sztrájkőröket
védő rendőrök közti konfliktusban május
3-án négyen, másnap egy rendőrtiszt halt
meg. Megtorlásul nyolc anarchista veze-
tőt állítottak bíróság elé, s bizonyítatlan
vádak alapján el is ítélték őket, közülük
négyet 1887-ben kivégeztek. 1888-ban
az Amerikai Munkásszövetség St. Louis-i

Május elseje

A munka ünnepe, a munkavállalók szolidaritási napja

kongresszusán elhatározták, hogy május
elsején emléktüntetéseket rendeznek, s
ezeket nemzetközi szintre emelik.

A II. Internacionálé alakuló kongres-
szusa 1889-ben Párizsban úgy határozott,
hogy a három évvel korábbi chicagói
tüntetés kezdetének negyedik évforduló-
ján, 1890. május 1-jén a szakszervezetek
és egyéb munkásszerveződések együtt
vonuljanak fel a nyolcórás munkaidő be-
vezetése, illetve a nemzetközi szolidaritás
kifejezése érdekében.

Vidékünkön először 1890-ben tartot-
tak május 1-jei tömegdemonstrációt. Az
Internacionálé 1891-es második kong-
resszusán május elsejét hivatalosan is a

„munkásosztály nemzetközi összefogásá-
nak harcos ünnepévé” nyilvánították.

A munkásünnep a 20. század folyamán
a legnagyobb nemzetközi szocialista ün-
nep lett. A volt szocialista országokban
ezen a napon nagyszabású, látványos fel-
vonulásokkal a munkások által elért gaz-
dasági és szociális vívmányokat ünnepe-
ték. A szocialista rendszerek bukása után
– a munkavállalók szolidaritási napjának
nevezik. A világ számos nagyvárosban a
szakszervezeti szövetségek szerveznek
megmozdulásokat, céljuk főként a mun-
kavállalói jogok védelme, érvényesítése,
méltó bér és nyugdíj elérése, a munkahe-
lyek megőrzése.

Timár Péter fotója, 1980

CIP – Katalogizacija u
publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Törzslétszám: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■